

Naročnina mesečno
25 Din, za inozemstvo
40 Din — ne-
deljaka izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 34.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Kaj pa naši srednji stanovi?

V nekem ljubljanskem dnevniku smo sredi tega tedna čitali spodbuden uvodnik, v katerem nam pisec med drugim dopoveduje, kako je po zaslugi in silnem delovanju teh in takih gospodov bilo naše gospodarstvo v preteklih letih kljub krizi obvarovano vseh hujših pretresljajev. Enako smo bili, — podobni lučki v dlaneh, — obvarovani tudi vseh občutnejših socialnih in kulturnih ostrin. —

Ni ga človeka v Sloveniji in izven nje, pa naj pripada kateremu koli stanu in svetovnemu nazoru, ki se nad takšnimi razveseljivimi odkritji ne bi od srca radoval, ko bi le odgovarjala — resnici. Žal, da je ista javnost, za katero je bil omenjeni članek napisan, dan preje v listih čitala — in tudi v istem dnevniku — statistični pregled našega gospodarskega gibanja izza zadnjih treh let. Pregled je vzeti iz poročila Trgovske, obrtne in industrijske zbornice, ki je gotovo kompetentna ustanova za naša domača gospodarska vprašanja. Statistika T. O. I. torej navaja, da je v zadnjih treh letih — in niti ne celih — na ozemlju Slovenije propadlo okrog tri tisoč trgovin in še več samostojnih obrtniških podjetij. Pred to realnostjo in resničnostjo, ki jo izdajajo gole števila, se čitatelju usmerja fantazija v čisto drugo smer, kakor pa bi jo hotel napeljati oni zanesenjaški uvodničar, ki je bil „adnja leta težke gospodarske stiske morda srečnem položaju, da je napravil pozitivno bilanco v svojem domačem ali osebnem gospodarstvu, naj nam pa kaj podobnega nikar ne pripoveduje o naši narodni skupnosti. Seveda nemočemo reči, da je le pri nas tako, čeprav je radi večje gospodarske razvitosti Slovenija za gospodarsko krizo verjetno bolj občutljiva, kakor drugi predeli države. Krizo pozna in jo bridko občuti cela država in jo čuti sploh vse človeštvo. Zato je tem bolj naivno, ako nam skuša kdo do- povedati, da smo bili baš mi radi njegovega čudežnega hokuspokusa obvarovani vsega gospodarskega zla, ko sleherni na svojih plečih pre- dobro ve, kako gospodarsko in socialno stojimo.

Toda pustimo ob strani častniškarsko pole- miko in se povrnilo k omenjeni statistiki ljubljanske T. O. I. zbornice. Govor teh suhoparnih števil je povsem jase. Naš srednji stan, to je naše trgovstvo in naše obrtništvo, hitro propa- data. Koliko bolj uničujoče bi bile šele številke o kmečkem stanu, ki bi ga po njegovi socialni strukturi tudi mogli prištevati k srednjim sta- novom, to je k stanu, ki je sredi med kapitali- stom in proletarcem. Ne smemo pa prezreti, da ta socialni razvoj, ako se bo nadaljeval, ne more ostati brez dalekosežnih socialnih posledic. Kajti s srednjim stanom izginja iz naše gospodarske strukture baš tista prevažna socialna ljudska plast, ki je ustvarila moderno državo in jo na- pravila veliko in močno. Srednji stan, kakor ga je poznala Evropa pred vojno, je hranil v svo- jem jedru še vse bistvene osobine svoje prvotne srednjeveške strukture: solidno existenco tr- govca, rokodelca in tudi malega obrtnika in kme- ta; dalje tesno sodelovanje in največkrat zdru- ženje v eni osebi osebnega dela in lastnega ka- pitala; končno zmerni dohodki in srednja po- sest.

Teh bistvenih lastnosti in prednosti nekdan- jega srednjega stanu v današnjih razmerah vedno manj najdemo. To, kar naj bi danes tvo- rilo srednji stan, postaja vedno bolj iz ljudske skupnosti izravana plast ljudi, neke vrste na- rodna manjšina, ki je odvisna navzgor in na- vzdol in ki se mora večkrat brez solidnega imet- ja tesno boriti za svoj obstanek. Njegov živ- ljenjski položaj in njegovo imetje je bodisi s socialnimi zakoni, bodisi organizacijsko naj- manj zavarovano. Mojster je v tem pogledu več- krat na slabšem kot njegov pomočnik, mali tr- govec je proti konkurenci kapitala brez moči: zato vidimo, kako oba bolj in bolj izginjata. Po- močniku se odpira vedno manj možnosti, da bi se mogel povzpeti do samostojnosti in postati mojster, kar je nekdanj bilo vendar socialno pra- vično. Na drugi strani pa trgovski nastavljenici, ki so bili nekoč poklicani, da postanejo samo- stojni trgovci, vedno bolj zapadajo v proletar- stvo, ker so navezani na trajno odvisna in slabo plačana mesta. Ne eden ne drugi ne vidi več pred sabo možnosti, da bi se prikopal do samo- stojnosti in potrebnega javnega ugleda.

Pri vsem tem je tragično, da se na socialno ureditev in primerno uvrstitev v našo skupno narodno zajednico ravno teh stanov danes naj- manj misli, oziroma sploh nihče nanje ne misli. In vendar bi resnična socialna politika morala v prvi vrsti obstajati v skrbi za zdrav srednji stan. Zakaj? Ker je srednji stan tako gospodarsko kakor socialno in kulturno najbolj soliden tem- elj države. O tem nas prepriča vsaka stran zgodovinskega razvoja države. Starodavni sred- nji stan je pod vplivom vstajajočega krščanstva ustvaril s svojimi zdravimi življenjskimi nazori vse pridobitno življenje, ga s svojo marljivostjo širil ter oplajal z vedno novimi panogami. S svo- jimi močno razčlenjenimi organizacijami je ustvaril podlago za staro krščansko stanovsko državo. Iz njega je polagoma rasel smisel ne le za stanovsko, ampak tudi za narodno občestvo, za ljudsko državo.

Morda bi kdo ugovarjal, da so v moderni lju- škni državi, ki postaja vedno bolj odraz brez- oblične in stanovsko neopredeljene ljudske mase, to le še zastareli in preživeti nazori. Temu pa ni tako. Nihče naj nikar ne misli, da je to, kar mi gospodarsko in socialno opredeljujemo kot »srednji stan«, v resnici že davno preživeta družabna življenjska oblika. Saj ni res. Kmečki hlapec bo na dnu svojega srca vedno gojil željo, da postane samostojen gospodar in ima to hre- penenje svojega srca zapisano na obeh dlaneh svojih žuljavih rok. Enako je želja večine obrt- nih in trgovskih vajencev in pomočnikov, da bi nekoč mogli nastopiti v življenju kot samostojni trgovci in mojstri. Prav tako se razni sociali- stični preroki motijo o proletarčevi psihi, ako mislijo, da najde zadovoljstvo v monotonem kasarniškem izenačenju z vsemi sebi podobni- mi. V resnici pa ne črpa noben proletarec to- liko veselja in življenjske bodrosti ne iz svo- jega kasarniškega stanovanja, ne iz socializa-

Francoska politična kriza rešena

Hladen sprejem nove vlade

Najznačilnejša in najbolj tajinstvena osebnost nove vlade je bivši Clemenceaujev tajnik, žid Mandel — Črna stran novega kabineta pa je odsotnost maršala Pétaina in Tardieuja

Pariz, 9. nov. c. Ob pol 1 zjutraj je Flan- din sestavil novo vlado in predložil svojo listo predsedniku republike v potrdilo. Vlada je sestavljena takole:

ministrski predsednik: Flandin;
min. brez portf.: Herriot in Marin;
zunanje ministrstvo: Laval;
ministrstvo pravde: Pernot;
notranje ministrstvo: Regnier;
ministrstvo vojske: general Maurin;
ministrstvo vojne mornarice: Pietri;
min. za zrakoplovstvo: Denain;
min. trgovine: Marchandean;
min. finance: Germain Martin;
min. prosvete: Mallarmé;
min. za javna dela: Roy;
min. za kolonije: Rollin;
min. za trg. mornarice: Bertrand;
min. za delo: Jacquier;
min. za pokojnine: Rivolet;
min. za kmetijstvo: Cassez;
min. za socialno politiko: Queuille;
min. za pošte in promet: Mandel.

Novi predsednik vlade Flandin

Nova francoska vlada se je sestala k svoji prvi seji ob 5 popoldne v palači zunanjega mini- strstva. Po strankarski pripadnosti je 7 ml istov- članov radikalne stranke, in sicer so to: Herriot, Queuille, Marchandean, Bertrand, Jacquier, Cases in Roy. Louis Marin je predsednik republikanske federacije, Georges Pernot je predsednik republi- kanske in socialne stranke, Mandel je neodvisni le- vičar, dočim sta po dva ministra člana republi- kanske levice in republikanskega centra. Samo Pierre Laval je senator. Večerno časopisje gleda na novo vlado še simpatičneje. Nocojšnji listi po- udarjajo tudi Flandinovo mladost. Saj je star šele 45 let in je bil šele leta 1928 izvoljen prvič za poslanca.

Doumergue oddaja posle

Pariz, 8. nov. c. Novi ministrski predsednik Flandin je držal svojo obljubo, ki jo je dal častnikarjem večeraj, ko mu je bil poverjen man- dat za sestavo nove vlade. Tekom noči je opravi- ljal svoje delo in danes dopoldne se je ob deseti- h podal na Quai d'Orsay, kjer mu je pred- sednik Doumergue izročil vladne posle. Oba državnika sta se poslovila v najprišrečnejšem razpoloženju. Med tem, ko je Flandin spreje- mal predstavitve načelnikov svojega oddelka, pa je Doumergue sprejel v poslovilni avdijenci vse svoje sodelavce, od služabnikov do načel- nikov. Ko se je Doumergue pojavil na peronu palače, je častnikarjem odgovoril, da bo zapu- stil Pariz prihodnji teden, dneva pa ne pove, ker ne mara vzbujati pozornosti. Ko je Flandin prišel iz palače, je takoj sprejel častnikarje in jim podal prvo svojo izjavo. V tej izjavi pravi, da smatra za glavno svojo dolžnost, posvetiti vse svoje sile gospodarskemu dvigu republike in zasnovati moderno socialno akcijo, ki naj pomaga odpraviti posledice težke krize, ki je sedaj posegla tudi v francosko gospodarstvo. Vse to bo vršil v iskrenem in doslednem okviru strankarskega premirja. Deviza njegove vlade je: »Borba proti bedi in brezposelnosti. Pomla- diti in reformirati!«

Pariški jutranji časopisi so sicer novo vlad- do sprejeli dovolj hladno, vendar se je opoldne to razpoloženje nekoliko spremenilo. Jutranji

cije in ne iz povišanja plače, — kakor pa, če se mu uresniči upanje na lasten dom in lastno grudo. Kakor hitro bi srednji stanovi postali zopet nekoliko gospodarsko samostojnejši in bolj zakoreninjeni — kar bi pri dobri volji in sposobnosti odločujočih činiteljev še tudi danes ne bila nemogoča stvar — ni dvoma, da bi zo- pet postali od mnogih zaželjeni in znova vir gospodarske moči za državo in narod. Ljudje, ki imajo nekaj, kar morejo »svoje« imenovati, niso nikdar dostopni za razne kozmopolitične internacionalne. Kdor ima le malo hišico v vasi, ljubi vas, pa tudi svojo občino in svojo domo- vino. Isto je tudi z obrtnikom in trgovcem, ki sta s kmetom vred gotovo najbolj konservativna elementa v narodu in vedno živo interesirana na gospodarskem prospehu vseh delovnih stan- ov v državi.

Zato nismo nič pretiravali s trditvijo, da bi se zdrava socialna politika morala predvsem

časopisi so izražali predvsem bojazen, da Flan- din ni dovolj močna osebnost, da bi mogel za- vreti politiko, ki si jo hočejo sedaj radikalni na vsak način izvojevati. Skrajnji desničarski časopisi zagovarjajo celo uvedbo diktature proti samopašnosti strankarstva, ki ga se sedaj zopet povzpneja izpod plazu, kamor je zletelo zaradi osovraženosti pri javnem mnenju. Vendar pa se oglašajo tudi glasovi, ki pravijo, da bo Flandin uspel in da se bo gotovo uveljavil kot politik, ki ne bo podlegel računom francoskega radika- lizma. Kot dobro znamenje zato vidijo nekateri časopisi v tem, da je imel Flandin še dovolj srečno roko pri izbori ministrov.

Georges Mandel

Najzanimivejša osebnost nove vlade je pač poštni minister Georges Mandel. Mandel je že vseh petnajst let po vojni odklanjal sleherni sodelovanje v katerikoli vladi, ker ni mogel po- zabiti na krivice, ki so bile storjene Clemen- ceauju, čigar desna roka je bil ves čas svetov- ne vojne. Kot njegov notranji minister je dal tudi zapreti mnogo radikalov, od katerih ne- kateri so bili obsojeni na smrt, dočim sta se danes vsemogočni radikalni senator Caillaux in sedanji predsednik finančnega odbora Malvy rešila z večletno ječo. Vse odslej je bil Mandel silno osovražen pri radikalih in lahko se reče, da je bil on tisti, ki je v parlamentu izmanevri- ral vse padce radikalnih vlad. Zadnji čas pa je v parlamentu zaslovel kot edini poslanec, ki ima pregled nad vso Staviskyjevo afero in je kot tak imel ves čas radikalno stranko v zanki. Mandel je bil v vlado sprejet na zahtevo La- vala in je njegova prisotnost v vladi velika ovira radikalom, če bi ti hoteli predalec s svo- jimi intrigami.

Spregovorila bo ulica?

Ognjeni križi čakajo...

Pariz, 9. nov. b. Flandinova misija se je začela pod najbolj neugodnimi razmerami. Še nikdar v parlamentu, po hodnikih in v klubih ni vladala to- likšna nervoznost kot večeraj popoldne in vso pre- teklo noč. Alarmantne vesti so šle v javnost ena za drugo. Kot slab znak delovanja je dejstvo, da je designirani ministrski predsednik Flandin takoj v začetku svoje kariere naletel na dve odločni od- klonitvi.

Najprej na odklonitev maršala Pétaina, ki je z nenavadno vojaško odkritosrčnostjo odklonil vsa- ko sodelovanje v vladi in izjavil, da bo že našel način in sredstva, da ohrani interese vojske in dr- žave. Po odklonitvi Pétaina je obiskal Pétain Tardieuja, ki je izjavil kratko in odločno, da po vseh intrigah smatra za svojo patriotsko dolžnost, da se izjavi solidarnega z bivšim ministrskim predse- dnikom Gastonom Doumergueom in da odreče vsako sodelovanje z onimi, katerim je danes pri sre- interes stranke pred interesom države. Ko je Flan- din skušal dokazati svojemu staremu prijatelju, a od zadnje rekonstrukcije Doumergueove vlade svo- jemu nasprotniku Tardieuju, da bo v vsakem oziru ohranil nacionalno fronto, ga je Tardieu prekinil ter mu kratko dejal: »Hvala.«

Tardieu — bodoči mož Francije

pobrigati za srednje stanove. Kajti propadajoči srednji stanovi ne morejo le vrst brezposelnega proletarijata, ampak jemljejo tudi proletari- jatu samemu možnost, da bi se mogel kdaj povzpeti do boljših življenjskih razmer. Propa- danje srednjih stanov odpira vrata najljutej- šim socialnim borbam, ker z vso brutalnostjo postavlja proletarca v direktno fronto s kapi- talizmom. Srednje stanove uničuje kapitalizem in državni socializem, ki je le druga oblika kapitalizma. Ohranjanje in razvoja ter pospešje- jih pa krščanska zamisel korporativnega dru- žabnega reda in prave stanovske države, kjer nosilec socialnega življenja v državi ni država, kakor je to primer v fašizmu in komunizmu, ne poedinec, kakor v liberalnih državah, tem- več družina in stanovi. Samo v tem pravcu je mogoča zdrava socialna rešitev. Ker propad in izločitev srednjih stanov iz socialne strukture na- roda pripravlja neizbežen narodov pogin. Drin.

Zelo značilna je s tem v zvezi tudi prisot- nost Pernota v vladi. Georges Pernot je odličen katoliški poslanec franc. parlamenta. Pred leti se je ločil od skrajne konservativne skupine Louisa Marina in ustanovil svojo skupino »Uni- on sociale et républicain«. Pernot je prevzel pravosodno ministrstvo in je tako tudi podpred- sednik ministrskega sveta. S tem v zvezi je zato pričakovati, da se bo preiskava v Staviskyjevi aferi tako vodila, da radikalni ne bodo mogli več ponarejati njenega smisla.

Pétain in Tardieuja ni

Izpadel je iz vlade trgovinski minister La- moureux, večji pa je pomen tega dejstva, da v vladi ni več Tardieuja in Pétaina. Med Tardieu- jem in Flandinom se je zmeraj vršila borba za vodstvo levičarskih republikancev. Tekmovanje med obema državnikoma je šlo celo tako daleč, da je Flandin nedavno ustanovil svojo poslan- sko skupino in se ni pridružil Tardieujevemu centru. Maršal Pétain pa je sam predlagal Flan- dinu generala Maurina kot svojega naslednika. Maršal Pétain je šel celo tako daleč, da je spre- jel častnikarje in se z njimi zelo dolgo razgo- varjal. Predstavil jim je novega ministra in jih nato prosil, da ostanejo novemu ministru prav tako naklonjeni, kakor so bili njemu.

Tako se lahko reče, da je bila nova vlada sicer z rezervo, vendar prijazno sprejeta. Radika- li samo poudarjajo, da so z vlado zadovoljni in da bo nova vlada imela vsaj toliko glasov, kolikor jih je imel Doumergue. Še bolj zani- mivo dejstvo je, da so se danes socialisti sestali k seji in da so sprejeli resolucijo, v kateri iz- javljajo, da napram novi vladi ne bodo zavzeli sovražnega stališča.

Flandin je obiskal nato Herriota, v katerem je našel prvega sotrudnika, ki je pripravljen sodelo- vati v sedanji vladi. To je običajna koalicijska vlad- a in že danes se govori v krogih, ki so blizu se- danji vladi, da jo čakajo črni dnevi.

Trdi se, da je voditelj »Ognjenih križev« La Rocque obljubil Doumergueu in Lebrunu, da bo čuval mir tako dolgo, dokler ne bo položaj popo- lnomno jase. Če se pa pokaže, da na čelu države ni več nacionalna, temveč strankarska vlada in če bo videl, da so interesi države zaradi notranje sla- bosti v nevarnosti, pa bo nadaljeval tam, kjer je nehal 6. februarja. Njegova organizacija razpolaga s 50.000 borce samo v Parizu. Položaj postaja vedno bolj nevaren tudi zaradi tega, ker so tako zvane napadalne čete socialne fronte, to je združenih so- cialistov in komunistov zelo dobro organizirane in, kar je lahko usodno, tudi sijajno oborožene.

Socialno-demokratski politiki in skupine po- skušajo sicer podpreti strankarsko vlado, ki bi se odločila za akcijo proti desničarskim elementom, toda velikansko vprašanje je, če ima ta politična skupina še oblast nad masami, ki jih je v zadnjem času prepustila komunističnemu vodstvu ter ustva- rila tako zvano skupno socialno fronto.

Tardieu - bodoči mož Francije

Oči vseh se obračajo na Tardieuja, ki ga sma- trajo za bodočega moža Francije. Kakor Doumer- gue, bo skušal tudi on, da v Franciji vzpostavi av- toritativni režim. Doumergue je to hotel doseči s svojim finim obnašanjem in večnim nasmeškom, Tardieu pa bo moral poseči po drugih sredstvih.

★

Posmrtnica za blagopok. kraljem

Belgrad, 9. novembra. m. Ob 30 dnevni zlo- čina v Marseillesu, katerega žrtev je bil blagopo- kojni vitezski kralj Aleksander I. Zedinitelj, je bila danes dopoldne ob 9 komemoracija za pokojnim kraljem v tukajšnji katoliški cerkvi v Krunski ulici. Pred cerkvijo je bila postavljena častna četa z zastavo, pred vhom v cerkvi pa so napravili špafir častniki vseh vrst orožja. Pred 9 so zavzeli v cerkvi določene prostore vsi velepodstojanstve- niki. Navzoči so bili predsednik vlade z večjim številom ministrov, generaliteta, na čelu katere je bil šef generalnega štaba Nedić in poveljniki mesta Belgrada, general Tomić, dalje je bil navzoč tudi šef centralnega tiskovnega urada dr. Luković. Točno ob 9 je vstopil v cerkev zastopnik dvora, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Petra II., general Ječmenić, nakar je duhovščina takoj pristopila k glavnemu oltarju in opravila predpisane molitve za tragično umrli vitezski kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem in za Nj. Vel. kralja Petra II. Pred- pisane molitve je namesto odsotnega nadškofa dr. Rodiča opravil ob množestvih asistenci tukajšnje duhovščine prvi konzultor Peter Vlašić. Na koru je pa cerkveni zbor sv. Cecilije odpel Premlov Miserere. Komemoracije za pokojnim kraljem so se vršile danes tudi po vseh ostalih belgrajskih kato- liških cerkvah kakor tudi po vseh katoliških cer- kvah belgrajske nadškofije.

Visoko odlikovanje g. Uzunoviča

Belgrad, 9. novembra. Z ukazom kraljevskih namestnikov je bil odlikovan z redom Karađorđje- ve zvezde I. stopnje predsednik ministrskega sveta Nikola Uzunović.

Prava podoba „slovanske revolucije“

Stalinove „reforme“ obstojijo v tem, da je prišlo še več židov na oblast —

Kakor hitro je bilo objavljeno poročilo o nevarni Leninovi bolezni (4. junija 1922), je v notranosti komunistične stranke izbruhnila strašna borba za vrhovno vodstvo, ki je prav za prav trajala celih pet let, do konca leta 1927, ko je Stalin strmoglavil svoje nasprotnike in ustanovil svojo lastno diktaturo v stranki in v državi.

Za Leninovo nasledstvo je bilo več kandidatur: Zinovjev (Žid), Trocki (Žid), Kamenjev (Žid) in Stalin (Georgijec), torej trije židje in en tujec. Rusa nobenega. Usodna napaka je bila pri tem — in to židje danes sami priznavajo —, da sta se žida Zinovjev in Kamenjev najprej postavila ob stran Stalina in sta ga v stranki gnala na vrh proti Žid Trockiju, ker sta mislila, da bosta od nekega Stalina imela več dobička kot pa od trmastega, a brihtnega žida Trockija. Če bi bili židje potegnili skupaj, bi Stalin ne bil prodril in bi bila še danes Rusija pod osebno diktaturo kakšnega žida.

Židovska „trojka“

Ko se je Lenin polegnil v zatise in čakal le še na smrt, je prevzela vodstvo Rusije trojka Zinovjev (Žid), Kamenjev (Žid) in Stalin (Georgijec), a kaj kmalu je udarilo na dan nolanje nasprotstva, ki se je očešalo na dve struji: Stalin je zastopal najstrožji centralizem, medtem ko sta ostala dva podpirala misel demokracije v okvirju vladajoče komunistične stranke. Ko je bil v trojko imenovan še tretji žid, Radek, je tako iz trojke nastala slovita „trojka“. Berba pa je segla v večje globine. Demokracistični židje se niso navadili na centralističnega Stalina iz ljubezni in spoštovanja do ljudskih pravic, ampak je bila pri njih „demokracija“ le trenutno dobrodošlo orodje, s katerim so hoteli Stalina podrediti in zavladati sami s prav istimi metodami, ki jih je vporabljal Stalinova doba. Trocki in Zinovjev spadata med najbolj krvoločne „mesarije“ ruske revolucije. Poleg nesčetih drugih krvoločnosti ima Trocki na vesti 2000 delavcev v Astrahanu, ki jih je v marcu 1919 dal pobiti, in Zinovjev, krvavi masakrer, 500 (aleev v Petrogradu) za zameno za uboj tretjega židovskega krvoloča Urickega, ki je bil pobit na petrogradskih ulicah avgusta 1918.

Stalin - Trocki

dva tipa boljševiške revolucije

V naslednjem boju med „demokracijo“ in „centralizmom“ v komunistični stranki sta si prav za prav stopila drug drugemu nasproti dva raznolika boljševiška tipa. Trocki in njegova židovska straža: Zinovjev, Sverdlov in Kamenjev, ki spadajo med teoretične revolucije, ter Stalin, ki je praktičen revolucionar. Prvi so knjigopisci, razumniki, ki predejo svoje revolucionarne nauke daleč od življenja in zasledujejo svoj cilj svetovne revolucije, revolucionarni obsedenci, ki mislijo, da mora življenje slediti njihovim nebrzdanim fantazijam, medtem ko predstavlja Stalin tip revolucionarja, ki le previdno napreduje korak za korakom, ki odklanja vsaka teoretična razmotrivanja in smatra revolucionarno delovanje, agitacijo, organiziranje delavstva, propagando s tistim in podobno za edina sredstva revolucionarnega napredka. Prvi, revolucionarni sanjači, so bili obsedeni od svetovne revolucije, ki se naj takoj izvede, drugi, vsakdanji delavci, pa so bili mnenja, da je treba uspehe revolucije najprej v Rusiji utrditi, jim dati trajno življenjsko obliko in šele potem, korak za korakom preiti na revolucionarno mednarodno polje. Prvi, ki se opinjajo le ob razvalinah, ki bi jih radi po vsem svetu namolili brez prenehanja, ker tako jim pravi njihov bolesten razum in tako jih usmerja siva teorija, drugi pa, ki hočejo prve razvaline popraviti in urediti, potem šele narušiti novih in jih zopet, korak za korakom, popraviti.

Zmagal je Stalin...

Predstavnik umskih revolucionarjev, ali kakor jih imenuje Brutkus, „obnorenih teoretikov“, je Trocki, predstavnik praktičnih graditeljev pa Stalin. Pet let je trajala borba med tema dvema strujama, pet let ruska komunistična stranka ni vedela, ali naj bo le vulkan za svetovno revolucijo, ali pa graditelja socialistične Rusije in šele potem, v daljni bodočnosti, tudi orodje za svetovno preukucijo. Po petih letih je zmagal Stalin.

...s pomočjo židov

Govoriti o načinu, kako je zmagal, s čigavo pomočjo, v tej kratki razpravi nima smisla. Važno je to, da je zmagal in da je odrinil iz strankinega vodstva tri zelo vplivne žide, v veliki meri zopet s pomočjo židov samih. Posrečilo se mu je, da je počasi oslabil premoč „Politbiroja“ in zopet utrdil veljavo osrednjega izvršnega odbora komunistične stranke (ZK), kjer je prevzel sam mesto glavnega tajnika. Pač pa si je namesto „Politbiroja“ znal ustvariti v ZK samem nov, maloštevilčen odbor, ki je dobil nalogo, da nadzira mišljenje komunistov v stranki sami, neke vrste notranjo strankino tajno policijsko organizacijo, ki ji je dal ime Centralna kontrolna komisija (ZKK). Ta osrednji nadzorni odbor je začel čistiti po stranki in je uvedel strahovladu, s katero si je dejansko priboril odločujočo besedo v vodstvu stranke in države. ZKK je bila tisto orodje, s katerim je Stalin obračunal z opozicijo. In načelnik tega spijonažnega odbora, torej najbližji sodružnik Stalina in dejanski vodja stranke je bil? — Žid Kaganovič. Stalin je s temi spijonskimi odbori rešil komunistično stranko popolnega razkola in s tem tudi boljševiško moč v državi. Proti židom se je boril z židi. Kajti — kot priznava zgodovinar Stalinove dobe Aleksandrov — so bili najboljši in najbolj neusmiljeni člani teh čistilnih odborov kakor tudi vrhovnega ZKK zopet le židje. Zaradi tega odpade mnenje, ki so ga skušali trostiti nekateri prijatelji boljševizma, čes, z mogo Stalina proti nekdanjim židovskim revolucionarnim veljakom je v Rusiji zmagala tudi narodna struja. Le pogledimo najvišji ožji odbor osrednjega nadzornega strankinega odbora, ki je dobil ime „Partekologije“ (strankini odbor), in v katerem sedijo poleg žida Kaganoviča neke vrste vrhovni inkvizitorji čistega komunizma židje Jaroslavski in Solje. Vodstvo pokrajinskih kontrolnih odborov so zopet zasedli židje. Žid Panov vodi inkvizicijo v kavkaških deželah, židinja Saha-rova v Uralu in v Sibiriji, židinja Vasiljeva v pokrajinski severne komunije, žid Kramin v Ukrajini, na Krimu in na ozemlju vzhodne komunije, žid Filler pa v narodnih republikah Turkestan. Torej je stela Stalinova inkvizicija, s katero si je priboril oblast v stranki, sedem židov. Z židi je ponižal žide. Žid se je znal tako porazdeliti, da bo ostal na krmilu, naj pride na oblast katerakoli struja.

Zagrebska vremenska napoved: Precej oblačno s plohami, hladnejše in vetrovno.

Stalinove „reforme“ izvaja žid

Končno je Stalin po zmagi nad opozicijo leta 1927 popolnoma preobrazil strankino vodstvo, tako, da mu je bilo na besedo pokorno. Namesto, da bi bila najvišja strankina ustanova samo „Občni zbor vsruske komunistične stranke“, je Stalin uspel, da so postale „Kontrolne komisije“ najvišja ustanova. V začetku leta 1928 je zbor centralnih kontrolnih odborov tudi uradno imenovan za najvišjo strankino ustanovo. Pogledimo, kako je tam izgledalo.

V predsedstvu te najvišje ustanove je na 15. strankinem kongresu le še 15% Rusov, ostalo so židje in tujerodei. Na tajništvo, kjer vlada Stalin kot glavni tajnik, in med uradnimstvom jih je bilo na 15. običnem zboru 75% samih židov. Zloglasni „Partekologije“, ki je pod Stalinom zgoščeni možgani komunistične stranke, pa je na 15. strankinem kongresu 1927 štel 62,5% samih židov. Židje so se torej pod Stalinom znali vrniti v strankino vodstvo, ker so vedeli, da je tam središče vse izvršilne moči v državi. Pribežali so iz raznih ustanov, ki so bile pod Leninom vsemočne, v Stalinove nove poveljujoče komunistične ustanove. Samo v tem torej je razlika med Leninovo dobo in med Stalinovo. In takšna je torej Stalinova narodna „zmaga“ nad žid-marksisti.

Židje vodijo Gosplan

K temu je treba povedati še to, da je z mogo Stalinovega socializma, ki se v bistvu prav nič ni razlikoval od revolucionarnega socializma njegovi, sedaj premaganih nasprotnikov, židovstvo dobilo neizmerna polja za nova udejstvovanja. S Stalinom začenja v Rusiji doba Gosplana, doba velikih industrijskih snovanj, kolektiviziranja poljedelstva in ustanovitve velikih državnih podjetij. Kdo je imel vodstvo pri teh novih, za Stalinovo dobo bitnih gospodarskih ustanovah? Žid in zopet žid! Kolektiviziranje poljedelstva je pripravljale poljedelski inštituti v Moskvi, Predsednik zavoda je — žid Larin, pomočniki pa židje Krietzmann in Jakovljevi, ki se je prej pisal Epstein. Predsedstvo državne komisije za razlastitev zasebnih kmetij je v veliki večini v rokah židov.

Nekaj mesecev po teh Stalinovih reformah se je pojavila v komunistični stranki nova opozicija, in sicer na desnici. Predstavniki in vodje te opozicije so čisti Rusi, kot Buharin, Rykov, Tomski, Uglanov, ki nasprotujejo židovskim načrtom za socializacijo in za kolektiviziranje poljedelstva. Tudi to opozicijo je Stalin zatrl s pomočjo svojih židov, ki jih je leta 1928 še v večjem številu poklical v svojo okolico. V vrhovno strankino vodstvo so takrat prišli Poljak Menšinski, znani čekist, žid Jagoda in žid Messing.

Požidenje ljudskih komisarjev

Toda ne samo v strankinem vodstvu so pod Stalinom židje zavladali z veliko premočjo, ampak prodrli so tudi nazaj na najvišje upravne položaje v državi. Stalin je hotel okrepiti veljavo narodnih komisarjev. Takoj se vilje reka židov v „Sovnar-kome“. Leta 1929 je žid Jakovljevi imenovan za komisarja za poljedelstvo, julija 1930 pride na mesto odstavljene zunanje komisarijate Rusa Čičerina žid Litvinov, ki se je prej pisal Valah. Za namestnika žida Litvinova sta imenovana žid Krestinski in Armenec Karahan. Oktobra 1930 je postavljen za ravnatelja ruske narodne banke žid Kalmanovič. Novembra 1930 dobiva komisarijate za notranjo in zunanjo trgovino žida Mikojan in Rosenholtz. Dne 5. februarja 1931 je ustanovljeno vodstvo Stalinovega „Gosplana“ (gospodarskega načrta), ki je izvedel vsa velika industrijska dela Stalinove pelletke. Koga, mislite, najdemo v vodstvu? Predsednik je žid Kujbišev, namestniki so poleg dveh Rusov, Lomova in Miljutina, trije židje: Unšicht, Krietzmann in Minajev. Člani odbora pa so domala vsi sami židje: Arson, Bednikov, Weissberg, Wolff, Guhermann, Kattel, Levin, Mendelsohn, Rosenthal, Ronin, Rubinstein, Hvesin. Ves odbor šteje 24 članov, od katerih jih je 16 židov in samo pet Rusov.

Nadaljujmo naštevanje „Stalinove zmage“ nad židi. Julija 1931 je imenovan za namestnika Stalinove tajne policije „Čekke“ ali OGPU — žid Jagoda (Erdbeere). Istega dne je žid Messing imenovan za vodjo komisarijata za zunanjo trgovino. Dne 5. aprila 1931 postane komisar za promet žid Rukimovič. Oktobra 1931 je imenovan nov odbor „Sovjeta za delo in državno obrambo“. Predsednik je žid Kujbišev, člana pa žida Jagoda in Rosenholtz, poleg dveh Rusov. Januarja 1932 je ustanovljeno osrednje računovodstvo za „Gosplan“, za poljedelski odsek. Predseduje mu žid Minajev. Istega meseca se izvrši preobnova najvišjega državnega gospodarskega sovjeta, ki vodi „Gosplan“, na ta način, da se porazdeli v odseke za težko industrijo, lahko industrijo in zunanjo trgovino. Lahko industrijo dobi par dni pozneje žid Fišman, zunanjo trgovino žid Frumkin, podpredsednik mesta „Gosplana“ pa žid Haister. Aprila 1932 postane člana finančnega in delovnega komisarijata žida Bogatin in Vorodin, istega meseca prevzame vse državno trgovinsko letalstvo žid Holzmann. In tako dalje in tako dalje do najnovjšega datuma, ko so prišli med narodne komisarje židje Grünstein, Krinicki, Agranov, Deutsch, Kohn, Petrovski, Rosenblum in znani Gološčekin.

Medtem ko najdemo med narodnimi komisariji 27. aprila 1927 samo enega žida — to je bilo takoj po Stalinovi zmagi nad opozicijo —, jih najdemo 5. aprila 1931 med 15 komisariji že šest židov in samo štiri Ruse.

Židje - voditelji brezbožnikov

Naval židov v komunistično stranko je bil pod Stalinom mnogo večji kot kdaj poprej. Leta 1930 je prišlo na 10.000 ruskih državljanov le okrog sto komunistov, medtem ko je na isto število židov padlo 190 članov komunistične stranke. Zensko članstvo komunistične stranke našteva zopet v prvi vrsti židinke kot najmočnejšo postavko, leta 1934 v Kom-somolih (komunističnih mladinskih organizacijah), kjer stojijo židje na prvem mestu. Ista slika pri brezbožnikih, ki jih vodijo židje Jaroslavski, Scheinmann, Lukačevski. Boljševiška statistika navaja za leto 1931 okroglo tri milijone brezbožnikov. Med njimi je 400.000 židov! Vsak 13. žid je član organizacije brezbožnikov, medtem ko med tartarskim prebivalstvom le vsaki 23. in med Ukrajinci le vsaki 68. član brezbožnih društev. Židje so prevzeli vodstvo brezbožnikov tudi zato, da so lahko podirali vse druge vere, a skrbno pazili, da se ničesar ni zgodilo proti židovskim veroizpovedi. Leta 1933 je žid Ziegler pripravil v „Antireligioznike“, ki je glasilo brezbožnikov, 24 filmov, med katerimi jih je bilo proti mohamedanstvu 16, proti katoliški cerkvi šest, proti lamaizmu dva, se proti židom na žalost še nimamo nobenega.

Vrsto članov, ki smo jo na teden priobčili o pravi podobi „slovanske revolucije“ v Rusiji, bomo

Izsledovanje atentatorjev

Zakaj „Reichspost“ brani Perčeviča? Gnezdo nadutih nasprotnikov Slovanov

Pariz, 8. novembra. Z Dunaja poročajo, da pravosodni minister dr. Schuschnigg še ni izdal dekreta o Perčevičevi izročitvi. Doslej tudi še ni znano stališče, ki ga bo zavzela v tem pogledu avstrijska vlada. Ako Avstrija ne izroči Perčeviča, pride pred vsem svetom v čudno luč. Svet bo dobil vtis, da Avstrija zavlačuje preiskavo o marseškem atentatu na isti način, kakor Italija. Vprašanje izročitve proučuje kasacijsko sodišče, Ivan Perčevič je bil prepeljan v redni sodni zapor S tem je bila izvršena tudi formalna aretacija. Doslej je Perčeviča samo stalno spremljal višji policijski uradnik.

Perčevičeva krivda je dokazana z izpovedjo vseh treh atentatorjev, ki so izjavili, da jih je on izbral za atentat. Toda Perčevič je imel na drugi strani zveze v vseh smereh. Javnost je osupnilo, da je „Reichspost“, takoj po Perčevičevi aretaciji, priobčila članek, v katerem je skušala prikazati aretiranca v luči plemenitega človeka. Kdor je kdaj malo pogledal za kulise „Reichsposte“, se nastopu tega lista ni mogel čuditi. Znano je namreč, da je bil nekdanji polkovnik Adam, zunanje-politični uradnik „Reichsposte“, najboljši prijatelj lva Perčeviča. Znano je tudi bilo, da se okoli „Reichsposte“ zbirajo avstrijski legitimisti, ki so stalno rovarili proti Jugoslaviji. Poleg polkovnika Adama, ki je imel pri listu samem veliko besedo, je pri „Reichsposti“ deloval bivši general Sarkotič. Glavni urednik lista je še danes znani nasprotnik Slovanov in še posebno Jugoslovancev dr. Funder. „Reichspost“ se nikdar ni mogla sprijazniti z obstojem Jugoslavije, zato je stalno podpirala snovanje emigrantov. Ponatiskovala je iz njihovih listov alarmantne vesti iz Jugoslavije in splošno podpirala razdiralno akcijo emigrantov.

Praga, 8. novembra. „Pravo Lidu“ je priobčil senzacionalno pismo, ki ga je Perčevič pisal polkovniku Walterju Adamu, nekdanjemu uredniku „Reichsposte“ in današnjemu generalnemu tajniku „domovinske fronte“. To pismo se glasi: „Dragi Adam! Še enkrat se ti najlepše zahvaljujem za krasen ponatis hrvaških proglašev. Sodeč po vsem, je bil ta proglaš lepše priobčen, kakor proglaš meseca januarja. Zdaj je tudi demokrati in narodno-socialistični tisk v Nemčiji priobčil ta proglaš pod učinkovitimi in alarmantnimi naslovi. Čudno, da ni „Germania“ reagirala na to in da se ji ni pridružil svobodnozidarska „Vossische Zeitung“. Nato se Perčevič zahvaljuje še za vse druge usluge, ki jih je Adam izkazal emigrantom.“

„Lepa Slovanka“ - stara znanka jugoslovanske policije

Berlin, 8. novembra. Vaš list je že na kratko poročal, da je nemška policija, ki vodi preiskavo proti soudeležencem marseškega atentata, po navdih delegata jugoslov. notranjega ministrstva dr. lva Mogoroviča, prišla na sled ženski, ki je znana pod imenom „plavalaske Slovanke“. Podrobnosti o uspehu te preiskave še niso znane. Vse kaže, da je dr. Mogorovič našel pravo sled za Marijo Vondraček, žensko, ki je obdolžena, da je prinesla atentatorjem orožje. Ženska je bila v Berlinu. Jugoslovanski policiji je že znana; ta jo je imela za komunistinjo. Ženska, o kateri domnevajo, da je Marija Vondraček — to je seveda izmišljeno ime, je živela v Berlinu. Nekaj časa pred atentatom je izginila, vrnila pa se je v Berlin točno na dan atentata. Prišla je k svoji stari znanki in ji pokazala liste, ki so poročali o marseški tragediji. Pozneje je prinesla zopet liste, ki so navajali tudi njeno ime. Tedaj je vzkliknila vsa razburjena, da je ona tista Marija Vondraček, ki jo išče francoska policija. Svojo prijateljico je prosila, naj o vsem tem nikomur nečesar ne izbklekne, ako ji hoče dobro. Nato je izginila iz Berlina.

Po popisu policije ima ta ženska 31 let, a njeno lice je mnogo mlajše. Po znanosti populnoma ustreza popisu „Lepa Slovanka“, ki so jo videli na Francoskem. Ona sama je Jugoslovanka in nosi slovansko ime po svojem možu, od katerega je ločena. Ta mož je tudi emigrant.

Pariz, 8. novembra. Francoska oblastva so postavila prošnjo za izročitev Slavka Cihlarja, Mladena Lorkoviča in lepe Slovanke. Cihlar in Lorkovič

Kulturni boj v Nemčiji

Razpust samostanov?

Vedno večje sovraštvo Nemčije proti katoliški Cerkvi

Praga, 9. nov. TG. „Prager Presse“ poroča iz Berlina, da postajajo odnosi med Nemčijo in med sv. stolico znova silno napeti. Kot dokaz za to navaja čuden članek, ki je izšel v berlinskem „Angriffu“, v katerem ta Götterbois list surovo napada berlinskega škofa dr. Barresa, ki se je v neki pridigi pritoževal, da narodno-socialistične ustanove kot „Arbeitsdienst“ (prisilno delo) in „Landjahr“ (nekaj podobnega, ki omogoča skupinsko prebivanje na deželi) zelo ovirajo katoliško dušno pastirstvo. „Angriff“ odgovarja škofu dr. Barresu v surovem slogu, čes, da je pri „Arbeitsdienstu“ vsako versko udejstvovanje izključeno. V delovnih taboriščih je to nedopustljivo, ravno tako kot je to prepovedano v narodno-socialistični stranki ali v kakšnih državnih upravnih poslopih. Sicer so se delali poskusi, da bi natrosili po delovnih taboriščih razne vrste verskih časopisov in knjig. Tudi so duhovniki, ki smo jih povabili v delovna taborišča na predavanja, takoj prešli na vprašanja (sic!). To ni dopustno, ker to ne odgovarja nemški narodni skupnosti. Delovna taborišča morajo ostati obvarovana (sic!) pred verskim ponokom.

„Fuldaer Zeitung“ objavlja sledečo policijsko naredbo v Fuldi, ki mnogo pove o odnosih države in katoliške cerkve:

„Bonifatius-Bote“, ki izhaja v Fuldi, je bil od državne policije uradno posvarjen, ker je v eni zadnjih številkih odklonilno razlagal državni zakon o sterilizaciji. Ako bi se kaj podobnega še ponovilo, se bo list, ki je že večkrat dal povod za zgražanje, ustavil.

Uradno glasilo monokovske nadškofije je objavilo razglas, da je od sv. očeta ustanovljena komisija za razlago cerkvenega zakonika nedavno odločila, da je poroka katoličanov s člani brezbožniških društev ravno tako nedovoljena kot poroka katoličanov s člani kakšne nekatoliške verske sekte.

Uradno glasilo monokovske nadškofije je objavilo razglas, da je od sv. očeta ustanovljena komisija za razlago cerkvenega zakonika nedavno odločila, da je poroka katoličanov s člani brezbožniških društev ravno tako nedovoljena kot poroka katoličanov s člani kakšne nekatoliške verske sekte. — Uradno glasilo monokovske nadškofije je objavilo razglas, da je od sv. očeta ustanovljena komisija za razlago cerkvenega zakonika nedavno odločila, da je poroka katoličanov s člani brezbožniških društev ravno tako nedovoljena kot poroka katoličanov s člani kakšne nekatoliške verske sekte.

kovič še nista bila aretirana in živita v Berlinu. Za plavalaske pa je nemška policija našla šele sled. Kakor poročajo iz Berlina, je višji uradnik jugoslov. notranjega ministrstva dr. Mogorovič odpotoval iz Berlina za sledom, ki ga je pustila za seboj Marija Vondraček.

V berlinskem gnezdu

Berlin, 8. novembra. Iz listin, ki jih je zaplenila tukajšnja policija, je razvidno, da bi moral dr. Branimir Jelić prispeti v Berlin 27. oktobra. Dr. Jelić je ostal v Italiji. Nastanil se je v Milanu v družbi z dr. M. Budakom. Tiste dni, ko bi bil moral prispeti v Berlin dr. Jelić, sta se javila v Berlinu dva možka, ki sta pripelala z Madjarskega. Splošno pozornost je vzbudil njihov nenaden odhod. Najeta sta namreč sobo za daljši čas. Verjetnost je, da sta ta dva človeka bila v zvezi z dr. Jelićem in da sta odpotovala tako naglo, ko sta se ustrašila, da bi ju aretirali.

Tudi Duič je vedel

Praga, 8. novembra. Socialistični list „Pravo Lidu“ prinaša dan za dnem razkritja o posrednih zvezah bivših avstrijskih častnikov z organizatorji marseškega zločina. Podpolkovnik Duič, ki si je nedavno vzel življenje v Karlovih Varih, je bil v zvezi s Perčevičem. V Karlovih Varih samih je bilo pravo zbirališče bivših avstrijskih častnikov, ki so rovarili proti Jugoslaviji. Zbirali so se v hotelu „Asteria“, kjer je bival Duič. Imena vseh niso niti znana, ker se nekateri niso priglasili niti policiji. Duič je prejel pisma na naslov vdove po majorju Knirschu. Policija ni gibanja teh ljudi tako natančno zasledovala, ker so Karlovi Vari svetovno združilišče, v katerem se tuji izmed gibljejo. „Pravo Lidu“ poroča, da je v enem izmed pism, ki jih je Duič prejel, stal tudi tale stavek: „Pavelič in Kvaternik nameravata prihodnji teden odpotovati na dogovorjeno pot v inozemstvu.“ Iz tega stavka sklepajo, da je Duič vedel, da se pripravlja atentat na kralja Aleksandra.

Kdo je Vlada Georgijev?

Belgrad, 9. nov. AA. Bolgarske oblasti so bile tako ljubozne in so našim oblastvom poslane potrebne dokumente za dognanje prave identitnosti morilec blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zediničelja, morilec, ki je znan pod imenom Vladimirja Georgijeva Černozeškega. Od policijskega ravnateljstva v Sofiji smo dobili uradno izkaznico št. 24.768 od 8. t. m. Po tem izkazu in drugih dokumentih je bilo ime Vladimir Georgijev Černozeški samo psevdonom, pod katerim je morilec nastopal, odkar je vstopil v organizacijo VMRO.

Njegovo pravo ime je Veličko Dimitrov Kerin. Rodil se je na Bolgarskem v vasi Kamenici, v pestevskem okraju, 19. okt. 1897. Tam je tudi krščen in zapisan v cerkveni imenik pod št. 77. leta 1897. Oče mu je Dimitrije Veličko Kerin, rojen v Kamenici, še živi, mati Hristiškova iz iste vasi, že umrla, brat Anastaz in sestra Latinka in Nevena živita na Bolgarskem. Oženil se je dvakrat, iz prvega zakona ima hčerko. Sofijsko okr. sodišče ga je pod raznimi imeni večkrat obsodilo, leta 1928 dvakrat na smrt zaradi umora poslance Hadžija Dimova leta 1924, in na dosmrtno ječo leta 1931 zaradi umora Nauma Tomalevskega leta 1930. Zaradi druge obsodbe je bil zaprt do 14. jan. 1932, ko so ga amnestirali na podlagi zakona o amnestiji z dne 5. jan. istega leta.

Po podatkih bolgarske policije je organizacija VMRO poslala Kerina Antu Paveliču leta 1932 kot instruktorja teroristov na Madjarskem. Bolgarske oblasti so ga iskale preko uradnega lista 7. sept. t. l. kot Vladimirja Georgijeva Černozeškega in objavile njegov popis in njegovo sliko.

Iz tega se vidi, da je bil Georgijev navaden kriminalni tip in poklieni morilec.

Na Semmeringu

Dundon, 9. nov. Reuter poroča z Dunaja: Danes dopoldne se je vršila med avstrijskim k. k. cesarjem Schuschniggom in predsednikom madjarske vlade Gimbšom tajna politična konferenca, ki bo velike važnosti za bodočnost srednje Evrope. Konferenca so se udeležili tudi vodilni člani avstrijske in madjarske vlade. Vršila se je na Semmeringu, ki je kakih 50 milj oddaljen od Dunaja. Gimbš, ki se je vrnil iz Rima, je poročal avstrijskim ministrom o svojih pogajanjih z Mussolinijem. S predsednikom italijanske vlade je razpravljal o vprašanjih, ki so v zvezi s tesnejšimi političnimi in trgovinskimi stiki med državami podunavskega pakta.

Nadalje se po Nemčiji močno razširja vest, da ima državna vlada že pripravljeno vsa potrebna zakonodaja za razlastitev in za razpust katoliških samostanov. Z objavo čakajo samo še zaradi ljudskega glasovanja v Posarju, ker bi takšen protikatoliški zakon porazno vplival na Posarčane in bi Nemčija plebsit kratkoročno izgubila. Poleg zakona o samostanih obstojajo tudi še drugi zakonski osnutki, ki so naperjeni proti katoliški cerkvi in imajo namen pripraviti vse za ustanovitev skupne nemške cerkve. Katoličani z veliko skrbjo gledajo v bodočnost.

Na Semmeringu

Dundon, 9. nov. Reuter poroča z Dunaja: Danes dopoldne se je vršila med avstrijskim k. k. cesarjem Schuschniggom in predsednikom madjarske vlade Gimbšom tajna politična konferenca, ki bo velike važnosti za bodočnost srednje Evrope. Konferenca so se udeležili tudi vodilni člani avstrijske in madjarske vlade. Vršila se je na Semmeringu, ki je kakih 50 milj oddaljen od Dunaja. Gimbš, ki se je vrnil iz Rima, je poročal avstrijskim ministrom o svojih pogajanjih z Mussolinijem. S predsednikom italijanske vlade je razpravljal o vprašanjih, ki so v zvezi s tesnejšimi političnimi in trgovinskimi stiki med državami podunavskega pakta.

Japonska - polnopravna na morju

Tokio, 9. novembra. c. „Rengo“ poroča, da je vlada na današnji seji sklenila, da končnovoljavno odpove washingtonski pomorski sporazum. Morarizki minister je dobil nalogo, da izvede vse priprave, zunanji minister pa, da obvesti o tem ameriško in angleško vlado.

Prosvetne razmere na slovenskem Koroškem

»Slovenec« je že neštetokrat posvetil v prosvetne razmere na Koroškem in ugotovil pred vsem vso poglobnost sedanjega šolskega sistema za slovensko manjšino na Koroškem.

Mesto slovenskih osnovnih šol, ki pripadajo koroškim Slovincem po vseh naravnih zakonih, vzdržuje Avstrija na Koroškem takozvane

utrakvistične šole,

ki so prave pomemnevalnice. Teh utrakvističnih šol »deluje« sedaj na Koroškem v tekočem šolskem letu 88. Načelo utrakvističnih šol je: dokler se učitelj z otroci ne more sporazumeti v nemškem jeziku, uči otroke v slovenskem jeziku, ali — bolje rečeno — v dialektu dotičnega kraja, in prikaže posebej poudarjati, da je v vsej Koroški le par učiteljev — more se jih prešteti na prstih ene roke —, ki obvladajo pismeno slovenščino. Velika večina učiteljev, ki uči na utrakvističnih šolah, pismene slovenščine sploh ne pozna in le za skrajno silo obvlada dialekt kraja, kjer so nastavljeni. In v tem dialektu, ki ga učiteljstvo še namenoma vsiljati mogoče odtuje pismeni slovenščini, se vrši šolski pouk prve mesece, ko stopi slovenski kmetijski otrok, ki navado ne razume besedice nemški, v utrakvistično šolo.

Že po prvih mesecih pa se začne uveljavljati pangermanska misija koroškega šolskega sistema: otrokom se v njih najnežnejši dobi na premeten, preizkušen in naravnost ogaben način začena vbijati v glavo mržnja do vsega, kar je slovenskega; nemške pesmi, prepovedane s tendencijsno protislovensko in protijugoslovansko vsebino, začno izpodrivati lepe slovenske, ki se jih je dca naučila doma; in če se počasi otrok pod vplivom »kulturnih utrakvističnih šol« popolnoma odtuji slovenskemu domu, če zasovraži »elganske« ali »balkanske« slovenske običaje in ko celo v lastnih starših kot pripadnikih »manjvrednega« naroda začne »spoznavati« nekaj »nižjega«, »neomikane« ga in »manjvrednega« — potem je utrakvistična šola dosegla nad slovenskim otrokom svoj namen: iz nežnega šolarčka, ki ga je pred leti sprejela v svoje klopi, je »sfabricirala« novega renegata — slovenskega janičarja. In, napravi iz vse mlade slovenske koroške generacije

slovenske janičarje — to je naloga in končni cilj zloglasnih utrakvističnih šol!

Naravnost čudno je, da kljub takemu gnusnemu šolskemu delovanju ni opaziti na Koroškem temu primernih germanizacijskih uspehov; vsaj ne v taki meri, kakor bi jih bilo pričakovati. Tu pa gre zahvala zopet našemu duhovništvu in maloštevilni slovenski inteligenci, ki z vero v Boga bije s celokupnim germanizacijskim aparatom tih, a tem obupnejši nacionalni boj. Zgodovina v usodo udanega koroškega naroda nam je najboljši dokaz, da je pot nasilne germanizacije ena, in pot pravice druga...

Kaj naj pričakujemo od koroške srednje šole?

Razmere na teh šolah niso za našo manjšino nič razveseljivejše kakor one v ljudskih. V letošnjem šolskem letu obiskuje celovške srednje šole 84 slovenskih dijakov in sicer: 82 humanistično gimnazijo in dva realke; razen tega sta v Celovcu še dva slovenska utrakvistična... Večina slovenskega dijaštva — in sicer 66 — je nastanjenih v Marjanišču; 6 jih je v dijaškem domu, ostali pa stanujejo privatno v mestu.

Na gimnaziji velja slovenščina za neobvezen predmet. Do letos je poučeval slovenščino prof. Miglitsch, ki pa je obol el in je za slovenščino ostala samo ena moč: prof. Widder, ki pa ima samo izpit tolmaha slovenskega jezika.

Do lanskega leta se je slovenščina poučevala tudi v Marjanišču, kjer jo je poučeval slovenski duhovnik g. Milovnik. Letos je v Marjanišču slovenščina — ukinjena! Dijaki, ki stanujejo v Marjanišču, je od drugega razreda dalje sicer dovoljeno obiskovanje neobveznih predmetov (torej tudi slovenščine) na gimnaziji, vendar pa je uprava Marjanišča uvedla letos tudi to novost, da morajo vsi oni, ki hočejo posejati slovenske ure, prinesiti pismeno privoljenje staršev. V zvezi s temi formalnim težkočam je prišlo do tega, da se je prijavilo iz Marjanišča za slovenščino le: 10 drugošolcev, 10 tretješolcev, 4 četrtšolci, 7 petošolcev, 4 šestšolci, 4 sedmošolci in 4 osmošolci, skupaj torej iz Marjanišča 43 dijakov,

dočim je tam Slovencev 66 (10 prvošolcev, 17 drugošolcev, 12 tretješolcev, 8 četrtšolcev, 7 petošolcev, 4 šestšolci, 4 sedmošolci in 4 osmošolci).

To so goli številni podatki, ki dovolj zgovorno dokazujejo, pod kakimi razmerami živi naša srednješolska mladina v Avstriji!

A tudi tukaj se križajo dva germanizacijska in pota pravičnejše usode: kljub vsem oviram in kljub vsem pritiskom vendar še »zleze« kak na slovensko narodnost ponosen Korošec v visoke šole.

Letos je slovenskih visokošolcev, ki študirajo na Dunaju, 13 in sicer: 1 teolog, 7 medicincev, 7 farmacevtov, 2 jurista in 2 konservatorista.

O neizmernih težavah, skozi katere morajo brodit v vlemestu ti naši dijaki, večinoma doma iz siromašnih kmečkih družin, bi bilo odveč govoriti. Ni čuda, da v teku let eden ali drugi omaga in običi sredi poti. Ni to njegova krivda, marveč krivda naš vseh, ki bi jim morali stati ob strani vsaj materijelno. Ni še znan slučaj, da bi doslej samo en Nemec v inozemstvu radi materijelnih težkoč moral opustiti visokošolske študije...

Prosvetno delo v širšem pomenu besede se na Koroškem vrši ali vsaj skuša vršiti v

kulturnih društvih,

ki jih je trenutno na Koroškem — delujočih — okrog 40. Vsa so včlanjena večinoma v Krščanski socijalni zvezi, ki ima svoj sedež v Celovcu. Ni pa treba posebej poudarjati, da se baš delo v teh kulturnih društvih skuša kolikor mogoče ovirati in to kljub temu, da se omejuje delovanje teh društev izključno le na kulturno-prosvetno polje. Slovenska društva so ponovno dokazala, da je njih delovanje vsaj skrajno legalno, če že ne naravnost — državotvorno. V Podjurski dolini se je pripetil celo slučaj, da so morale oblasti v vasi, kjer sta bili dve gasilni društvi — nemško in slovensko —, nemško gasilno društvo razpustiti in dovoliti nadaljevanje delovanja samo slovenskemu društvu, ki se je izkazalo kot koreknejše in legalnejše!

pozno, nato pa sporočil, da je moral film poslati — drugam!!! Po treh tednih od pogreba ima mesto s 70.000 prebivalci, kakor je Ljubljana, šele priliko ogledati si te svečanosti v filmu.

Govoriti bi bilo tudi o filmih, ki jih igra ZKD. Ta predvaja le stare, že desetkrat preigrane in celo v Ljubljani znane filme. O kulturnem pomenu in značaju teh filmov sploh ni govora! Edini film, ki je še kolikor toliko bil poučen, je bil »Dovedi jih žive«!

Ljubljanski kinematografi nabavljajo najcenejše, stare filme, pri tem pa filmski kartel diktira cene publiki, ki kljub tem razmeram še hodi v kino. Podoželjski kinematografi so neprimerno boljši, dajejo bolj sveže filme in še cenejši so. Na vsak način bi bilo potrebno v Ljubljani napraviti konec tem nevzdržnim razmeram ter odpraviti sedanji kinematografski kartel.

Odmevi vesele ekskurzije pred sodiščem

Celje, 8. novembra.

Dne 3. maja letos je napravila večja družba izlet z Jadran-ekspresom v Maribor. Med potjo so se ustavili tudi v Celju in se nekoliko časa pomudili v kavarni Merkur. V tej družbi sta se nahajala tudi vršilec dolžnosti poštnega direktorja iz Ljubljane dr. Janko Tavzes in Hadžić Husejin, uradnik iz Banjaluke. Okrog pol 12 ponoči so prišli v kavarno od generalne vaje za dramo »Konflikt« tudi lekarnar Gradišnik, odvetnik dr. Dobovišek, režiser Košić Milan in odvetniški uradnik Jelen Viktor. Okrog polnoči pa so prišli še zdravnik celjske bolnišnice dr. Flaš Jože, dr. Strnad Stane in dr. Perko Slavko, ki so se vsedli k svoji mizi. Neki član družbe, ki se je ustavila med potjo tudi v Celju, je vstal in govoril proti nemčurjem. Kazal je na družbo dr. Flašja in rekel, da so ti anacionalni elementi, ki vlečejo plačo iz državne kase. Drugi član te družbe pa je začel kričati, da so ti hulje. Zaradi tega so se kavarniški gostje začeli razburjati in lekarnar Gradišnik, ki dr. Tavzesa osebno pozna, je tega informiral o dr. Flašju in njegovih tovariših. Nato se je dr. Tavzes opravičil pri dr. Flašju v imenu svoje družbe in potem dr. Flašja in tovariše spraševal, v kakšnih odnosih da so z dr. Kalanom. Na tozadevna večkratna vprašanja mu je dr. Flaš odgovoril, da so boreci za pravico in poštenost. Dr. Tavzes je nato šel nazaj k svoji družbi in imel govor, v katerem je med drugim dejal, da ne rabimo borecev. »Prelome je dne 24. maja t. l. št. 19 pisal o tem naslednje: »Kot govorik je nastopil visok državni funkcionar, ki je nekim izletnikom »Jadran ekspres« razkladal svoje nekdanje narodno-politične boje v Celju ter končno na nekvalificiran način napadel navzočih Bojevnikov, čes: »Mi ne rabimo borecev, temveč samo Jugoslovane, organizirane v JNS. Kdor ni član te stranke, nima pravice nastopati v našem javnem življenju.« Ostali člani te družbe so se še nadalje opravičevali pri dr. Flašju in tovariših, edino Husejin Hadžić je imel še opravičilo z lekarnarjem Gradišnikom; rekel mu je, da je advokat onih hulj. Hadžić in njegova družba se je nato podala iz kavarne k svojemu avtobusu. Hadžić pa se je zopet vrnil v kavarno, pristopil li Gradišnikovi mizi ter mu pljunil v obraz z besedami: »Tu imate vi advokat onih hulj!« Takrat je intervenirala policija, ki je Hadžića odstranila.

Zaradi tega je mag. Gradišnik, lekarnar pri Križu, vložil tožbo proti Husejinu Hadžiću zaradi prestopka zoper čast po svojem zastopniku odvetniku Hočevarju Mirku v Celju. Obdolženec je pri zaslišanju v Banjaluki priznal, da je bil z direktorjem pošte dr. Jankom Tavzesom iz Ljubljane v kavarni Merkur, kjer da so prepevali nacionalne pesmi in da je direktor pošte dr. Tavzes stoji imel govor, v katerem se je obregnil ob anacionalne elemente ter da je potem

nastal med njihovo družbo in ostalimi gosti prepir, med katerim je on enega sunil, zanika pa, da bi bil pljunil mag. Gradišniku v obraz in bi ga žalil.

Pri razpravi, ki je bila v sredo, dne 7. novembra t. l. pri tukanjšnjem okrajnem sodišču, sta bila zaslišana kot prič sli odvetnik dr. Dobovišek in zdravnik dr. Perko, ker sta bila zdravnik dr. Flašja in dr. Strnad odsojna iz Celja. Dr. Dobovišek je v celoti potrdil navedbe zasebnega tožilca, lekarnarja Gradišnika, ki opisuje dejanski stan v glavni tako dr. Perko, ki je bil pripomnil, da pri različitvi sami ni bil navzoč, ker je med tem časom šel po policijo, da bi ugotovila imena izzivačev. Zanimivo je, da obdolženec vabilo ni bilo izkazano, ker se ga je branil sprejeti. Razprava je bila radi tega in v svrhu zaslišanja drugih prič preložena na 6. decembra t. l. ob pol 12. Za izid te razprave vlada v Celju veliko zanimanje.

Proces Praprotnik proti Hrovatu

Zagreb, 8. novembra.

Danes dopoldne se je začela v Zagrebu razprava proti Jakobu Hrovatu, industrijcu v Ljubljani, nadalje proti Maladi Antu, Begiču Kresimiru ter Filipčiču Ludviku. Toži jih g. Avgust Praprotnik, industrialec iz Ljubljane po zakonu o tisku, ker je v zagrebškem tedniku »Pobeda« dne 15. julija, nato pa še t. avgusta 1933 izšel članek obtoženega s podpisom o delovanju g. Praprotnika pred leti.

G. Praprotnika zastopa na razpravi zagrebški odvetnik g. dr. Mijo Radošević, dočim brani obtoženega Hrovata zagrebški odvetnik g. dr. Hugo Werk in ljubljanski odvetnik g. dr. Henrik Tuma.

V uvodu razprave je prebral zagovornik tožitelja inkriminirane stavke iz omenjenega lista in predlagal obsodbo radi razžaljenja in klevete. Skupno inkriminira 13 žalitev in 41 klevet. Članek g. Hrovata je bil pravzaprav njegov govor na seji odbora Zveze industrijcev, ko je šlo za to, da bi postal g. Praprotnik podpredsednik Zveze industrijcev, proti čemur pa je nastopil obtoženi Hrovat z daljšim govorom.

V teku razprave izjavlja na to g. Hrovat, da ni imel osebnih namenov žaliti g. Praprotnika, ampak, da je to delal v interesu stanu, kateremu pripada.

Nato je podal obširen govor odvetnik dr. Hugo Werk, ki navaja vsa dela, o katerih je bilo govora v omenjenem članku, ter ponuja dokaz resnice. Gre za zadevo tihotapljenja žigosanih kron, o razmerah pri Jadranski banki in kdo je zakrivil propast banke, odn. njeno fužijo, svinčene zadeve in vzroke propada Slavenske banke, nacionalizacijo Trboveljske. Tudi drugi zagovornik, dr. Tuma, je mnenja, da

Serravallo

KINA VINO Z ZELEZOM

vzbuja izhoren tek, krepi žve, izboljšuje tri ter se od zdravniških avtoritet zelo priporoča REKONVALESCENTOM in SLABOKRVNIM. — Izvzeten okus. Več kot 18.000 zdravniških priznanj! Dobl je v vseh lekarnah po sledečih cenah: enolitrska steklenica Din 77—, polilitrska steklenica Din 48—, četritrtilrska steklenica Din 32—.

Rea 8, br. 2290 od 24. 11. 1934.

† Ivan Lobnik

Na Betnavski cesti v Mariboru je umrl, kakor je »Slovenec« že poročal, dobro znani in splošno spoštovani posestnik Ivan Lobnik, star 71 let. Rajni Lobnik je bil eden onih redkih slovenskih kmetov, ki so tudi na področju mesta ostali kmetje. Njegova hiša na Betnavski cesti je obdana s samim sadnim drevjem in z livadami. Bil je izvrsten gospodar in s posebnim veseljem so ga prijatelji

obiskovali, ko je razkazoval svojo lepo urejeno domačijo.

Rojen je bil Lobnik dne 28. decembra 1863 leta v Spodnjem Radvanju v znani Lobnikovi hiši. Ko se je poročil s svojo prvo ženo Marijo, si je ustanovil v Mariboru svoj novi dom. Po smrti svoje prve žene se je poročil drugič in ta druga žena Alojzija mu je bila zvesta družica dolgo število let do njegove smrti. Lobnik je vedno in povsod javno priznaval svoje krščansko svetovno naziranje. Bil je član raznih dobrotelčnih društev, udeleževal se je pri apostolstvu mož, vsako prvo nedeljo v mesecu je prišel v baziliko Matere Milosti k skupnemu obhajilu. Mnoga dobra dela je izvrševal po starem reku: naj ne ve levice, kar dela desnica. Lep je bil pogreb umrlega Lobnika na radvanjsko pokopališče, kjer so ga položili v lastno grobnico. Pogreb je vodil magdalenski kaplan dr. Meško v spremstvu kaplana Schöndorferja in frančiškanskega župnika p. Valerijana. Godba »Danice« je igrala žalostinke. — Dobremu možu naj sveti nebeska luč!

Mlinar in njegova hči na Trnovskem odru

Na praznih Vseh svetnikov in naslednjo nedeljo je agilni Trnovski oder uprizoril v novno in zelo lepo preslikani dvorani (preslikanje je brezplačno izvršilo podjetje Majhenič) znano igro Mlinar in njegova hči. O igri sami ni mnogo več povedati, saj je prav vsakemu obiskovalcu gledališča in ljudskih odrov prav dobro znana. Pripomniti bi bilo le, da jo je režiser R. Miklič za uprizoritev v Trnovem nekoliko predelal in prilagodil besedilo okusu in zahtevam današnje dobe. Predelava mu je dobro uspela, zlasti, ker je povsem pravilno izpustil razne predolgovzne samogovore, ki bi sicer brez dvoma utrujali.

Uprizoritev je obakrat dosegla lep uspeh. Igra je bila predvsem tehnično skrbno pripravljena, slike, ki jih je precej, so se naglo, brez vsakih daljših odmorov, vrstile druga za drugo. Tudi scenično je bila igra prikupno opremljena; sceni na pokopališču in na Černetovem vrtu sta bili zlasti učinkoviti, česar ni bilo lahko doseči na razmeroma majhnem odru. Toda lučni efekti in posamezni, čeprav preprosti kulinski rekviziti, so storili svoje in ustvarili pravilne razpoloženje.

Od igrancev so se posebej odlikovali vsi trije nosilci glavnih vlog: mlinar (Boštjančič Česko), njegova hči Marica (gdč. Potokar M.) in njen ženin Konrad (R. Miklič). Tudi vsi ostali so svojo nalogo rešili prav dostojno. Omeniti bi še lepo, mirno igro obeh starih ženic, Komenke (gdč. Kocjan M.) in matere županje (gdč. Kocjan D.); grobar Luka je bil v maski in po organu dober, le v prizoru v gostilni mu je igra nekoliko zastala. Prizor z duhovi na pokopališču je bil pri prvi predstavi nekoliko razgrogan odigran, posebno, ker se je opazila rahla komičnost nastopajočih duhov; pri ponovitvi tega nedostatka ni bilo. Splošno je druga predstava stekla prožneje preko odra kot prva.

Pripomniti je še, da se bo igra v nedeljo še enkrat ponovila, ob treh popoldne, in sicer pri globoko znanih cenah (6, 4 in 2 Din), ki bodo omogočile dostop tudi narevnejšim slojem.

Alda Šorli:

Kraljev smehljaj

Živo se spominjam. Vse ulice ljubljanske prepolne vrvenja, iz oken zastave, preproge in cvetni venci. Na mestu današnje Kreditne banke oder s pevci Glasbene Matice, a ob Magdič ekupina Primork, med nimi tudi jaz, svetlo oblečena, a z žalnim trakom preko ramen.

V diru so se pojavili belci kraljeve garde in ob urnobesnem vzklikanju se je približala kočija z mladim regentom. Že je tu, a glej, ni se ustavila, malone bliskoma je švignila mimo. Srce mi zastane na opazni in trenutke pozneje se je voz ustavil. Po vsem zmešana stojim v krogu dam in deklet, ki so me medtem dohiteli. Tedaj regent izstopi in posluša s svojim edinstvenim nasmehom moje besede: Radozna skupina, a nevesela, da smo, ker smo, prav mi: otroci juža, otroci solnca, ki bi ga bili najbolj žarko ljubili — ostali žalostni zunaj vrat, ko je dobrotni Bog postavil našemu troednemu narodu novi beli dom, v katerem vlada on, presvetli knez. Pisali da smo bratom, da pride med nas, pa so nabrali to cvetje na tej sedaj tužni naši zemlji, da vidi našo ljubav, našo nado: »Srce najboljših Tvojih sinov in hčera Te pozdravlja iz njih: Pozdravljen car; pozdravljajo Te oni, ki hočejo zmagati!«

Kot majhni deklici se je zdel regent kakor pojav iz bajke in ko me je poljubil na čelo z besedami: »Ponesi to svojim bratom in sestram!« sem mu srva, prevzeta sreče, pozabila poljubiti roko. Višoki knez je sprejel cvetje iz neodrešene domovine, epeto s trakom, ki je nosil napis: »V Tvoje roke, dragi vladar, polagamo svojo usodo.«

Čez par mesecev sem sprejela regentovo sliko z lastnoročnim podpisom; hranim jo z nepopisno hvalečnostjo kot dragocen spomin.

In zdaj mi vstaja pred očmi tedanje lice nemrtnega kralja, dobrtni in mili njegov smehljaj, ki je igral na njegovih uetnah v oni zlati dobi načelne njegove mladosti; sledi mi spomin na smehljajoči, očetoški, dasi še mladostni njegov obraz, ki se je tekoma let sklanjal preljubestno nad ljubljeno deco in nad vse nas, kadarkoli je prihajal med svoje ljudstvo.

In tembolj se mi tisne srce ob pogledu na poslednji smehljaj, ki lebdi na njegovem večno spemnem obličju...

Kamnik

Pogreb dr. Rudolfa Schmida, starešine okrajnega sodišča v Radečah, bo danes ob 16 v Kamniku, kamor ga bodo prepeljali iz Radeč pri Zidanem mostu.

Slovo g. Huttra. Starešina okrajnega sodišča v Kamniku g. sodni svetnik Huttra, je bil na lastno prošnjo premeščen v Litijo. Zaradi svoje prijaznosti, ustrežljivosti in pravičnosti je užival velik ugled v vsem kamniškem okraju. Bil je velik dobrotnik in svetovalec našemu kmečkemu ljudstvu, katero je znal na vse strani ščititi in mu pomagati v zapuščenih, varstvenih in drugih zadevah. Ohranili ga bomo zato v hvaležnem spominu, na novem službenem mestu pa mu želimo mnogo uspehov!

Ljubljana na trideseti dan

Ljubljana, 9. nov.

Po odločitvi škofovske konference v Zagrebu so se danes vršile tudi v Sloveniji po vseh župnih cerkvah predpisane žalne molitve. Naš globokovni narod se je v molitvi spominjal viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po vseh cerkvah v mestu, okolici in tudi na deželi so bile opravljene molitve za pokoj kraljeve duše ob prisotnosti ne samo lokalnih oblasti, šolske mladine, marveč tudi preprostega naroda.

Sole so danes v Ljubljani imele primerne žalne spominke svečanosti. Na osnovnih šolah so bila kratka predavanja, v katerih so predavatelji ali v telovadnicah, ali katehetje v cerkvah očitali veliko delo našega kralja-mučnika. Prav tako so se vršila predavanja na meščanskih šolah. Na gimnazijah in drugih srednjih šolah so bile lepe deklamacije in predavanja, ki so jih imeli dijaki ali dijakinje višjih razredov.

V stolni cerkvi

Ljubljanske cerkve so bile ob žalnih obredih dobro obiskane. K žalni svečanosti v stolni cerkvi sv. Nikolaja je bil velikanski naval. Klopji v osrednji, določene za zastopnike raznih oblasti, so bile pogrnjene s črnilni preprogami. Ze pred svečanostjo je prihajalo občinstvo v cerkev. Pred cerkvijo se je postavila četa kolesarskega bataljona pod poveljstvom kapetana Muslimovića in s svojo zastavo, ovito v črni flor. Žalnemu obredu so prisostvovali ban dr. Drago Marušić s podbanom dr. O. Pirkmajerjem, poveljnik mesta general Jovanović za divizionarja, poveljniki garnizije, aktivni in v velikem številu rezervni oficirji, dalje predsednik mestne občine dr. Dinko Puc z mnogimi občinskimi svetniki, rektor univerze dr. Ramovš z dekani in vsemi profesorji, ravnatelj drž. železnice g. Cugmus, finančni ravnatelj dr. Valjavec, kakor tudi mnogi zastopniki odličnih javnih in drugih korporacij, predsednik apelacijskega sodišča g. Vrančič s podpredsednikom dr. Gradnikom, predsednik okrožnega sodišča g. Keržič, višji državni tožilec dr. Grasselli, državni tožilec g. Vilko Lavrenčak in razna društva, zastopniki pa svojih članov odbora.

Globoko so vsakega udeleženca pretresale žalne molitve, ki so bile opravljene po obredniku v slovenskem jeziku. Po žalnih molitvah je škof dr. Gregor Rožman ob veliki asistenci vseh kanonikov in drugega duhovništva molil tudi za sedanjega kralja Petra II. Cerkveni pevski zbor pod vodstvom msgr. Stanka Premrla je med žalnim obredom pel temu primerne žalne pesmi, pred vsem psalm »Usmili se!«

Pri Sv. Petru je bila ob pol 8 žalna komemoracija po pokojnem kralju. Udeležili so se je šole mestnega dela šentpeterske župnije, gluhonemni ter mnogo občinstva. Pri žalni slovesnosti sta bila navzoča ves občinski zastop iz Most in moščanska gasilska četa. Žalno opravilo je imel župnik g. Petrič ob asistenci prof. Mlakarja in kaplana Oražma. Moščanska šola se je udeležila žalnega cerkvenega opravila v Mladinskem domu na Kodeljevem.

V franciskanski cerkvi je bila žalna cerkvena slovesnost ob pol 9. Molitve za pokojnega in za novega kralja je opravil katehet Tome. Navzoče so bile razne šole, kakor Vrtača, Mladika ter mnogo občinstva.

Pri Sv. Jakobu se je udeležila žalnega opravila I. državna realna gimnazija. Cerkevno svečanost je opravil prof. dr. Sorli. Istočasno je bila pri Sv. Florjani žalna sve-

čanost prulske meščanske šole, ki jo je opravil duh. svet. g. Ažman.

V Trnovem je bilo ob 6 farno žalno opravilo, ki ga je opravil župnik g. Finžgar. Pri tem opravilu je pel žalne cerkvene slovesnosti cerkveni zbor. Ob 8 je imela žalno opravilo grabenska šola, kjer je imel opravilo katehet g. Lavrič, ob pol 9 je imela žalno opravilo III. državna gimnazija, ki ga je opravil dr. Fajdiga, ob 9 pa Trgovska akademija in Trgovska šola. Žadnje opravilo je opravil zopet župnik g. Finžgar.

V šišenski farni cerkvi so se zbrale ob 8 vse šole iz Šiške, tako ljudska in meščanska, pa tudi Krekova gospodinska šola iz Zg. Šiške. Žalno opravilo je imel superior p. Feliks Tavčar ob asistenci p. Metoda Valjaveca. Udeležilo pa se je žalnega opravila tudi mnogo drugega občinstva. Žalnega opravila pri Sv. Jožefu se je udeležila dopolne II. državna gimnazija s Poljan.

V župni cerkvi sv. Cirila in Metoda je imel ob 8 žalno opravilo župnik p. Kazimir Zakrajšek ob veliki udeležbi faranov.

Na Rakovniku je bila davi služba božja, po službi božji ob pol 7 pa žalno opravilo, ki ga je imel ravnatelj zavoda dr. Fran Volešić. Žalnega opravila so se udeležili vsi številni gojenci zavoda, tako bogoslovci, dijaki in obrtni vajenci.

Slične žalne slovesnosti so bile tudi po drugih ljubljanskih cerkvah, kakor v uršulinski cerkvi in pri Sreću Jezusovem, ki se jih je tudi udeležila mladina šol, ki imajo v teh cerkvah običajno svojo službo božjo.

Tel 31-62 KINO KODELJEVO Tel 31-62

Drevi ob 8 in jutri ob 3. pol 6 in 8

Mlada srca - mlada ljubezen

Vaša Jalovec - Jarmila Berankova

40.000 nabranih. Poročali smo, da je mestni socialni urad do torka opoldne naštel 32.000 Din skupnega, kolikor je bilo vseh prispevkov pri zadnji nabiralni akciji. Ta številka se je zadnja dva dni nekoliko zvišala, tako da je dosegla znesek 40.000 Din, ko so vsi zbirali izročili nabrani denar. S tem je za nekoliko prekorajen uspeh lanske nabiralne akcije. Mestni socialni urad je poslal tudi polonožnice na razna podjetja in bogatejše zasebnike. Iz vse Ljubljane pa se je oglasil samo neki zavod, ki je poslal po polonožnici 700 Din. Druga podjetja so bila očitno mnenja, da so že opravila svojo socialno dolžnost, ako je njihovo nameščenstvo in delavstvo prispevalo za nabiralno akcijo.

Vstopnice za premijero češkega filma »Mlada srca - mlada ljubezen« rezervirajte na tel. šte. 31-62.

Dr. Janez Evg. Krekova dijaška ustanova. Navedeno ustanovo je razpisalo mestno poglavarstvo ljubljansko. Ustanova je namenjena za slušatelje Tehnične srednje šole v Ljubljani in so natančni pogoji razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži Tehnične srednje šole v Ljubljani.

Čenjenim damam in gospodom

vjudno sporočam, da je salon za dame in gospode ob nedeljah ob pol 8 do 12 odprt.

ALEKSANDER GJUD, Kongresni trg 6.

Ustanova dr. Franceta Košmerlja, odvetnika in univ. profesorja v Chicagu, za slušatelje višjih oddelkov tehnične srednje šole v Ljubljani v znesku 3000 Din (tritisoč dinarjev) letno je razpisana. Natančni pogoji so razvidni iz »razpisa« na občinski deski in v veži Tehnične srednje šole v Ljubljani.

Razpis dijaške ustanove ljubljanskega mesta za učenje Tehnične srednje šole v Ljubljani. Mestno poglavarstvo razpisuje štiri mesta ustanove za učenje višjih oddelkov te šole in štiri mesta za učenje nižjih oddelkov te šole v iznosu 1000 Din (tisoč dinarjev) na leto. Pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži Tehnične srednje šole v Ljubljani.

Ribiški trg je bil večeraj bolj založen z domačimi ribami, kakor pa z morskimi. Dalmatinski ribiči zadnje tedne sploh niso imeli dobrega lova in zato je dovoz morskih rib na ljubljanski trg bolj pičel. Sladkovodne ribe so zato imele večeraj čvrsto ceno, od morskih rib pa je bilo na razpolago le nekaj sardelic in sardonov, ki so šli hitro v promet. Izredno veliko pa je bilo večeraj na trgu žab, ki so imele nizko ceno. Na ribiški trg prinašajo prodajalci tudi polže, ki so sedaj prav mastni, medtem, ko rakov sploh ni bilo. Rak je na ljubljanskem trgu redka prikazen in še vedno se na našem postnem jedilnem listu pozna posledice številnih račjih kug, ki so divjale pred mnogimi leti v naših vodah.

Kulturni obzornik

F. Borko:

Pesem iz Slovenskih goric

1934. — Izdala in založila »Zveza mladih intelektualcev« v Mariboru.

Ime Fr. Borka smo srečevali v raznih naših listih — zdaj se je opogumil in »povezal« svoje pesmi v »opeke«, kakor pravimo, ter stopil z njimi pred slovensko javnost.

Zdaj čitamo le pesmi in ker so nam po stari navadi poslane v recenzijo, moramo kajpak o njih tudi »pregovoriti«. Tu vidimo človeka, ki dozoreva sicer malo drugače, kot je dandanašnji urezana šablona za »dozorevanje«, ne razlikuje se pa mnogo v svojem dozorevanju od drugih, ki čutijo v sebi nagnjenje do poezije. V našem arhivu pesniških prvenecv imamo že lepo število dokazov podobnega dozorevanja, samo, da je takšno dozorevanje le redkokdaj vedlo do zrelosti.

Poleg najbanalnejših in oblikovno najslabših verzov se blesti tu pa tam lepa in prijetna pesniška podoba, poleg navčnih, da celo revolucionarno mišljenj, in resnici na nesrečo v neokusnih misli, najdemo sproti pesniškega izraza vredne. Toda »dozorevajoče« pesnik ima vsako svoje doživljanje (naj je še tako neoriginalno in brezpomembno) za sveto in nedotakljivo. Ako bi čital samo foto iz grmade svojih verzov, bi se mu zdelo, da je žrtvoval dragocen biser iz zakladnice svojega jaza. Ker se mu zdi nujno potrebno in zgodovinsko ter umetniško važno, hoče za vsako ceno podati sebe vsega od začetkov, ki se mu samemu zdijo še daleč odmaknjeni, pa do današnjega dne svoj »razvoj«, da bo ostal kot svet dokument na poti, ki je še pred njim.

Čitatelj pa vidi, da se ni premaknil od prve pesmi pa do poslednje niti za majhen korak. To, da se je od individualističnega in egocentričnega

doživljanja sveta popolnoma dokopal do nekega socialnega gledanja, je za pesnika morda zelo pomembno, za nas pa nič, ker ne kot individualist, ne kot glasnik socialne pravičnosti ni povedal ničesar novega, in kar je povedal, je oblikovno le šibko ječljanje.

O, zasel sem v hudo kritiziranje; sprva tega nisem niti nameraval... Hotel sem se ustaviti ob nekaterih pesmih, ki sem si jih pri čitanju zaznamoval, tako ob »Preprosti pesmi«, ob »Razdejinjenci«, ob »Pravljici«, ob »Rdečem smehljaju«, ob »Aleluji«, ob »Mlačici«, in še ob tej in oni, kjer se je Borku posrečilo prirediti nekaj lepega, skladnega, resnično poetičnega. Hotel sem prav ob teh prijetnih, ljubih postajalcih v njegovih knjigi vzpodbudno potrepjati poeta po rami ter mu voščiti sročeno pot naprej, samemu sebi in našemu slovsu pa zaleteti, da bi se iz nekritično sestavljene knjige kdaj rodila zrela, polna poezija.

No, to mu velja za iskreno mišljeno tolažbo za one iskreno povedane bridke besede... s. s.

„Radiotehnik“

Pravkar je izšla tretja številka »Radiotehnik«, mesečne revije za radio in sorodne stroke. Kljub današnji tiskovni poplavi je ideja Radiotehnika posrečena, če pomislimo, da se je zaradi povprečnega amaterja uvažalo do danes v našo državo mnogo tujega tiska te vrste. To je tudi razumljivo, ker naš književni trg sploh ne pozna domače periodične radijske literature in je Radiotehnik prva in edina revija za radijske stroke v vsej državi.

S svojo vsebino so pokazale prve tri številke globoko strokovno resnost revije in informativnost v najzgodnejših vprašanjih tehnike šibkih tokov. Po pestri vsebini si utira revija pot do najzvečanejšega amaterja prav tako, kakor tudi do začetnika, ki bo našel v njej trdnih teoretičnih tal svojem zanimanju. Revija prinaša pogled v danos že dokaj zamotan kompleks modernih problemov, obenem pa načelna osnove radijskih teorij. Notranjost revije je urejena pregledno in

Mariborske vesti:

Spomeniško vprašanje

Poleg šole kralja Aleksandra še poseben spomenik osvobođenja
Odločala bo velika javna anketa

Maribor, 9. novembra.

Snoči se je vršilo na mestnem načelnstvu posvetovanje predstavnikov cerkve, državnih oblasti, mestne občine in zastopnikov raznih mariborskih organizacij. Razpravljalo se je o spomeniško vprašanju. Na sestanku so se predložili nekateri zanimivi načrti, kako si javnost zamišlja dostojno rešitev spomeniškega vprašanja v Mariboru. V principu se vsi načrti strinjajo v tem, da mora dobiti Maribor poleg spomeniške šole kralja Aleksandra I., ki naj jo postavi mestna občina. Še poseben spomenik osvobođenja, ki naj bi združeval v enotni zamisli tri spomenike: Kralja Petra I. Osvoboditelja, Aleksandra I. Zedinitelja in generala Maistra, mariborskega junaka in osvoboditelja severnih slovenskih mej.

Na sestanku se je predvsem razpravljalo o poročilu, ki ga je nadal dosednji odbor za zidanje novega šolskega poslopja v magdalenskem predmestju. Kakor že čestokrat objavljeno, naj bi se tu zgradila prepotrebna deska meščanska ter deklarska ljudska šola, združena z mladinskim zavetiščem. Ta najmoderneje sezidani ogromni šolski kompleks naj bi se po-

žalno svečanost v stolnici. Večeraj, na trideseti dan po marsejski tragediji, so se vršile v mariborski stolni in mestni cerkvi žalne molitve za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Molitve je opravil prevzvišeni knežof škof dr. Ivan Tomažič, ob asistenci članov stolnega kapitla. Navzoči so bili minister v p. Vesenjak, bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, mestni poveljnik general Hadžić, predsednik okr. sodišča dr. Žihor, župan dr. Lipold, okrajna glavarja dr. Senekovič in Makar, polic. predstojnik Radošević, šef obmejne policije Krajnovič, okr. podnač. Ajlec, drž. tožilec dr. Zorjan, bivši župan dr. Juvan, odvet. dr. Ogriček iz Celja, podžupan Golouh, predstavniki ostalih uradov s celotnim uradništvom, častniški zbor, vodstvo rez. častnikov, magistratno uradnišvo, predstavniki vseh mariborskih društev in organizacij ter mnogo občinstva. Zbor bogoslovcev je pel pretresljivi psalm »Usmili se«. Pred stolnico je stala častna četa vojaštva s polkovno zastavo. Vse mariborske šole so imele danes pouka prost dan. Na zavodih pa so bile zjutraj žalne spominke slavnosti z nagovori.

Cela sedanja občina Pobrežje zahteva priključitev k Velikemu Mariboru. Kakor je »Slovenec« že takoj, ki je stopil v veljavno novi zakon o mestnih občinah, poročal, da sta bila za inkorporacijo okoliških občin dva načrta: minimalen in drugi, po katerem bi se priključila vsa okoliška občina. Po načrtu, ki ga je izdelalo okrajno načelstvo skupaj z zastopniki mestne občine, in kateri načrt je dostavljen banski upravi, se priključijo mestni občini Pobrežje z izjemo krajev Dolgoše in Zrkovci. Sedaj pa so tudi zastopniki vseh teh krajev zahtevali, da se tudi ti priključijo velikemu Mariboru. To zahtev je sprejel občinski odbor občine Pobrežje in so potem svoj sklep sporočili banski upravi s prošnjo za pozitivno rešitev.

Bilanca MP gotova. Prva redna bilanca Mestnih podjetij je sedaj gotova ter je že prišla v razpravo pred razvaljstvom MP. Najbrže se bo obravnavala tudi že na prihodnji občinski seji.

Krščan. ženska zveza opozarja vse svoje člane in članice, da se bo darovala zadušnica za blagopokojno podpredsednico gospo Fon Marijo, v torek, dne 15. novembra, ob 6 zjutraj v župni cerkvi sv. Magdalene. Med sv. mašo skupno sv. obhajilo. — Odbor.

Zlata poroka v ubožnici. V mariborski mestni ubožnici bodo imeli v ponedeljek, 11. t. m. slovesnost, ki se v tem zavodu in menda tudi v sličnih ustanovah drugod le redkokdaj obhaaja. Mestna ubožca Anton in Jožefa Lešnik bosta obhajala zlat jubilej svojega zakonskega življenja. Zlato poroko bodo praznovali slovesno s sv. mašo v cerkvi. Obema jubilaroma, ki sta še čvrsta in živahna, je mestni župan poslal pisemne čestitke k redkemu dogodku ter jima nakazal denarno podporo.

Ribe na trgu. Večerajšnji trg je bil obilo založen z morskim blagom. Prodajali so sardelice po 12, očiade in cevole po 20, mole po 24 in kalamarje po 20 Din za kg.

Sledovi neznane tragedije. Večeraj je prišel na periodični pregled v delavnico državnih železnic v Mariboru salonski vagon dvornega

svetil spomnu kralja Aleksandra I. Proračunski stroški predvidevajo 7 milijonov Din za celotno zgradbo. Za samo meščansko šolo bi prispevala tudi mariborska okolica in sicer 20%, dočim bi 80% dala mariborska občina. Celotna potrebna vsota naj bi se pa najela v Mariboru v obliki notranjega posojila, ki bi ga mesto obrestovalo po 4% in amortiziralo tudi po 4%. S postavitvijo prepotrebne šole bi se mesto najprimerneje in najdostojneje oddolžilo spomnu velikega kralja Zedinitelja. Sredstva za zgradbo spomenika Osvobođenja pa bi se nabirala dalje. Združili bi se vsi obstoječi spomeniški odbori ter v ta namen prispevali v skupen sklad tudi že dosedaj aabrana sredstva. Spomenik naj bi stal na kakem trgu mariborskega mesta.

O teh vprašanjih se bo podrobneje razpravljalo prihodnji četrtek, dne 15. t. m. na veliki javni anketi, ki jo priredi mariborski mestni svet ob 17 v veliki kazinski dvorani. Na anketo bodo vabljeni poleg članov mestnega sveta tudi predstavniki in zastopniki vseh mariborskih kulturnih, gospodarskih in narodnih organizacij. Namen ankete je izvolitev odborov, ki bodo takoj pričeli z delom.

Ko so začeli s pregledom, so nalezli na strašno odkritje. Kolesa vagona so bila okropljena s krvjo, na ogrodju oši pa so še bili priplepljeni kosci mesa. Takoj so začeli s poizvedovanjem, dognali pa so, da ni bil na progi od Zagreba do Maribora nihče pvožen. Tragedija na tračnicah, o kateri pričajo grozni znaki, se je morala prigoditi kje spodaj v južnem delu proge.

Obrotniški teden v Mariboru. V četrtek zvečer se je vršil v dvorani hotela »Novi svete« sestanek pripravljalnega odbora za proslavo Obrotniškega tedna in pa članstva mariborskih obrtniških organizacij. Na sestanku so bili izvoljeni pripravljalni odseki, ki bodo organizirali v Mariboru krajevno proslavo. Izvolili so odseke: gospodarski, prireditveni in propagandni.

Nočno lekarniško službo vrši v prihodnjem tednu od 11. do 18. novembra lekarna »Pri sv. Antunu« na Frankonjski cesti.

Drava nosi trupla. Iz Ptujja je prispela vest, da je Drava naplavila truplo moškega spola. Spravili so ga v mrtvašnico v Rogoznici. Vstopljenec je 40 do 45 let star, 172 cm visok, širokega obraza, sivih oči, kostanjevih redkih las, oblečen v črno suknjeno obleko moderne kroja, belo srajco št. 38 iz šifona, bele spodnje hlače, sive nogavice, visoke nove čevlje iz črne boks, črno kravato z belimi progami, in žepu je imel 2 robca, žepno ogledalce, svinčnik in glavnik. Sprednja dva zoba sta iz zlata. Truplo je ležalo v vodi 20—25 dni ter je bilo v razpadajočem stanju. Imena vstopljenca še niso mogli ugotoviti.

Celje

Molitve za kralja Aleksandra I. Večeraj je bilo ob 8 zjutraj v opatijski cerkvi žalno bogoslužje, pri katerem se je prepeval psalm »Usmili se«. Teh molitev za pokojnega kralja so se udeležili polnoštevilno zastopniki oblasti in korporacij ter občinstvo, ki je popolnoma napolnilo cerkev. Mladina posameznih šol je imela žalne molitve istočasno v za to določenih cerkvah, nato pa v šolah žalne komemoracije.

Smrtna avtomobilska nesreča med Zalem in Sv. Petrom. V četrtek proti večeru je na cesti med Zalem in Sv. Petrom trgovec Rojnik s Polzele s svojim avtomobilom povozil nekega fanta, ki se je peljal s kolesom. Kolikor smo informirani, je vozil trgovec Rojnik po pravi strani ceste. Fant, ki je baje doma iz Podloga, je s kolesom zavozil naravnost pred avtomobil. Pri karambolu je padel s kolesa, se še dvakrat dvignil in bil takoj mrtev.

Poziv stenografom iz Celja in okolice. Pred bližajočim se ustanovnim običnim zborom Slovenskega stenografskega društva, vabimo vse poklicne stenografe, kakor tudi one, ki se pečajo s stenografijo bodisi praktično ali teoretično, in vse, ki imajo veselje do stenografije, in bi bili pripravljeni sodelovati v imenovanem društvu, da mi blagovolijo javiti ustno ali pisмено svoj naslov ter eventuelne želje in nasvete. Alojzij Bolhar, Celje, gimnazija.

Jugoslovanska tiskarna je z izvršitvijo trobarvnih klishejev dokazala, da je v tej stroki dosegla vzorno popolnost in se more kosati z najboljšimi inozemskimi izdelki te vrste. Tudi vezava knjige je lepa in okusna. Platnice krasi mogočna podoba Boga Očeta kot stvarnika nebes in zemlje. Natis je odobril tudi škofijski ordinariat ljubljanski, ker je po svoji vsebini pomembna tudi za verouk v šolah.

Mariborski likovni umetniki razstavljajo v Ljubljani. V nedeljo, 11. t. m. ob 11 bo podban dr. Pirkmajer odprl v Jakopičevem paviljonu razstavo osmih mariborskih likovnih umetnikov, ki jo priredi Narodna galerija. Prihodnji mesec bodo pa po prizadevanju Narodne galerije priredili reprezentativno razstavo ljubljanskih umetnikov v Mariboru. — Opozorjamo že danes na zanimivo nedeljsko prireditev.

Vseslovanski koncert v Chicagi. — Dne 9. decembra t. l. bodo dala slovanska pevsko društva v Chicagi prvi vseslovanski koncert. Ta koncert, ki ga pripravljajo združeni slovanski pevski zbori, bo v mestni operi in bodo sodelovali brez izjeme vsi slovanski pevski zbori Chicage in okolice. Nastopilo bo okrog 1500 pevcev. Poljski pevski zbori bodo zapeli šest poljskih pesmi, Jugoslovanci bodo nastopili s štirimi točkami: eno slovensko, eno hrvaško in eno srbsko, ter s skupnim zborom (F. S. Vilhar »Naše pesme«). Dalje bodo peli svoje pesmi Ukrajinci, Čehi, Slovaki in Rusi. Kot zaključek bodo vsi nastopajoči zbori skupno zapeli pesem »Ja sam Slovenec«.

Kulturni delavec brez domovinske pravice. — Kakor poroča »Völkischer Beobachter«, je notranji minister dr. Frick v zvezi z zunanjim ministrom odzvel nemško državljanstvo 28 kulturnim delavcem, ko emigranti in katere je označil kot »izdajalce«. Med temi je mnogo izrazitih komunističnih agitatorjev in pisateljev, a tudi druga znana imena predhiterjevske Nemčije so na črni listi: Leonhard Frank, Wieland Herzfelde, Prince Max Karl von Hohenlohe-Langenburg, Klaus Mann (sin Thomasa Manna), Walter Schönstedt, dr. Otto Strasser, Erich Weinert.

Izreden lovski dogodek

Jutro od 1. t. m. je objavilo pod gornjim naslovom dolgovzen članek, ki nama (lovce-ma K. in D. iz jeseniške okolice) očita, da sva dne 19. okt. t. l. v plazovih pod Golico ustrelila popolnoma krotkega vola, ki je baje ostal od jeseni na planini, samo zato, ker naju je »grdo gledal in se penil«. Dopsnik trdi, da sva iz tega sklepa na steklo.

V resnici pa gre za podivjanega hrvaškega »bušca«, ki ni ostal od jeseni tu na planini, ampak je ušel nekemu mesarju na Jesenicah in se je dalje časa lačen potikal v pol metra visokem snegu po gozdovih pod Golico. Ker bi tam brez hrane prav gotovo poginil, sva ga hotela prignati nižje doli v dolino. Najprej je nama plašno zbežal še višje. Ko sva se mu pa tudi tam hotela približati, se je naglo obrnil in navahnil tulec celo dvakrat po plazu navzgor proti nama, tako da sva v silobranu morala rabiti orožje.

Kako »krotke« je bila ta žival, je razvidno iz tega, ker je nekaj dni poprej napadla tudi nekega moža iz Javorniškega rova in ji je komaj ušel. Zena mesarja-lastnika se je nama isti dan zvečer v hotelu »Paar« na Jesenicah zahvaljevala za obsterl ter pripovedovala, da je itak drugi dan poslala lovce za pobeglim »bušom«, da ga poiščejo in ustrelje, ker ga ni moglo ujeti. Dva dni pozneje je pa neki »buš«, menda od istega živinskega transporta iz Hrvaške, dva mesarja v Kranju tako težko poškodoval, da so ju morali prepeljati v bolnišnico.

Rada bi poznala tistega izmed cenj. čitateljev »Slovenca« ali »Jutra«, ki bi se dal kar tako udano, volu na ljubo, nataknuiti na roge, zla-

sti, če bi imel puško v roki. Če pa vololjubni člankar misli, da bi bilo to bolj častno za lovca, naj gre pa sam igrati volovskega mučenika.

Tudi ni res, da ubitemu volu nisva spustila krvi, ampak sva ga atkoj po lovsko zaklala (po mesarsko ga nisva mogla, ker v gozdu za to nisva imela priprav), očistila droba in mu spustila kri. Poskrbela sva tudi, da je bil takoj drugi dan zjutraj pri temperaturi pod ničlo pripljan v jeseniško klavnico.

Dopis zelo diši po nekem ljubljanskem gošodu, ki bi rad na ta način nasitil svojo maščevalnost nad nama zaradi neke afeze, v kateri je bil močno blamiran. Ta gospod bi rad bil lovski moralist, a samo na papirju in samo za druge, pri drugih muhe preceja, sam na kamele požira ter ima izmed vseh slovenskih lovcev v vsakem oziru priznane največ masla na glavi. Samo midva bi lahko namislala celo knjigo o njegovih lovskih delikatih, katere bi sodišče vse označilo s k. p. s. Kajne, gospod »štet« smetec, to bi bila senzacija! Staviva, da bi se te knjige v 14 dneh samo v Sloveniji razprodalo 20.000 izvodov. Mož je znan in vsebina bi bila zelo zanimiva. Torej nikar uganjati farijevske hinavščine!

Zadeva bo zares najbrž prišla pred sodišče, a ne v tem smislu, kakor pričakuje in prorokuje famozni dopisnik. Tožnika bova namreč midva.

Da je pa tendencijsnemu informatorju nasedel tudi »Slovenski narod« od 3. t. m. in vrget le »hude volovske oči in stekle slinice« s primerom prikuho vred v svoje »Štice«, je samo ob »bi razumljivo«. — Lovca K. in D. iz jeseniške okolice.

Kaj pravite?

Te dni so v Ljubljani nabirali denar za božičnico revnim otrokom in za podpiranje brezposelnih siromakov; zima stoji že pred vrati in lakote in mraza se človek težko privadi.

Denar so nabirali tudi mestni delavci z geslom »delavec za delavca«. To je od delavcev, ki so tudi brez posebne postave »via facti« že postavljeni na »minimalno mezo« ali po ljubljansko rečeno: na »pa«, prav lepo in tudi gesto »delavec za delavca« bi bilo prav lepo, samo če ne bi tako močno spominjalo na tisti pregovor o slepcu, ki vodi slepca, dokler ne padeta v jamo oba...

Delavci in drugi nabirali so nabrali za svoje revne tovariše čisto čeden znesek: 30 ali 40 tisoč dinarjev. To je mnogo in zopet ni mnogo. Če se spominimo n. pr. na neko nogometno tekmo, ki so jo priredili pred dobrim letom ponoči in ki je vrgla samo na vstopnini skoraj 50.000 dinarjev — za prazen nič, moramo reči, da se nabiralna akcija za ljubljanske siromake ni posebno obnesla in zato bo mogoče dobro, če bi prihodnjé nabirali darove pod kakšnim drugim geslom.

Kaj pravite, g. urednik, če bi enkrat nabirali denar z geslom »bogatin za revež«? V Ljubljani nimamo sicer mnogo milijonarjev in milijonark in če bi kožuhi po ljubljanskih kavarnah oživel, bi slišali morebiti več mačjega mijavkanja... kakor lisičjega lajanja, ampak nekaj petih tisoč ljudi pa Ljubljana le še premore, tudi takih, ki jih po par »jurjev« ne bi posebno zabolelo. In če bi tem ljudem na magistratu še jamčili, da bodo imena plemenitih darovalcev obdržali v največji tajnosti — saj veste, zakaj! — bi bil uspeh neizogiben.

Koledar

Sobota, 10. novembra: Andrej Avel.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj umrla gospa Marija Likar. Doživela je častljivo starost 80 let. Pogreb bo v nedeljo ob 4 popoldne. Naj ji sveti nebeska luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je po kratki boleznj mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Kunelj, zasebnica. Pokopali jo bodo v nedeljo ob 4 popoldne. Blag ji spomin! Zalujočim svojim naše iskreno sožalje!

† V Sostrem pri Ljubljani je v četrtek zvečer v zavodu umrla gospa Ana Fajon. Pogreb bo danes ob pol 16 na oodotno farno pokopališče. Naj v miru počiva!

Osebnosti

— Karl Knuplež 85 letnik. V lepi, prijazni Jarenini je tiho in skromno slavil te dni svojo 85 letnico rojstva posestnik g. Karl Knuplež. Rodil se je pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Kdor pozna njegovo krepko postavo, polne lase, jasno oko in bistri razum in spomin, bi mu toliko let ne prisodil. S tem jubilejem pa obhaja tudi 45 letnico zakonskega življenja. V Marijini cerkvi v Jarenini je dne 4. nov. 1889 stopil pred oltar s svojo še živo Rozalijo roj. Donko. Služil je kot cerkovnik dolgo vrsto let svoji Marijini cerkvi v Jarenini, ter kot dober pevec užival vsepovedno spoštovanje svojih sofaranov. Kot vzgleden krščanski mož je tudi svoje sinove vzgojil v tem duhu. Bog je dal tudi sinovom dar lepega petja, saj je vseh šest sinov, katere mu je Bog naklonil v srečnem zakonu, obdaril s posebno ljubeznijo do petja. Trije so organizirali in pevovodje, najstarejšega imajo priliko poslušati častilce Marijini v domači cerkvi, dočim sin Ivan opravlja službo organista v lepi romarski cerkvi v starodavnih Rušah, pri Sv. Antonu na Pohorju pa vrši isto službo najmlajši sin Stanislav. Tudi ostali trije so dobri pevci, zlasti sin Franjo, ki je znan kulturni delavec v Rušah in takorekto duša tamkajšnjemu pevskemu društvu »Ruše«. Jublantu in vsem njegovim zavednim sinovom tudi mi iz srea ključemo: Še na mnoga leta!

— Poročil se je v Prečni g. Tratnik Ignacij, sodnik v Novem mestu, z gđ. Drenik Terezijo, učiteljico, hčerko pos. gostiln. in župana Alojzija Drenika iz Bršljina. Iskreno čestitamo!

Ostale vesti

— Cenjene naročnike, ki jim je naša uprava te dni poslala posebne opomine na plačilo zaostale naročnine, opozarjamo, da naj se poslanih položnic poslužijo čimprej in si zagotovijo redno prejemanje lista. Prihodnji teden se prične z ustavljanjem lista zamudnikom.

— Popoldanska pobožnost na Šmarni gori (govor in pete litanije M. B.), ki je zadnji nedeljo odpadla zaradi slabega vremena, bo jutro popoldne ob pol 15. Ljubljanski udeleženci se odpeljejo z opoldanskim gorenjskim vlakom do postaje Medno. Za slučaj neugodnega vremena te pobožnosti ne bo.

— Slike Nj. Vel. kralja Petra II. po originalnih risbi akadem. slikarja Božidarja Jakca je z dovoljenjem dvornega maršalata sedaj izdelal Jugoslovanska tiskarna v jako posrečenem bakrotisku v formatu 69×49 cm, katere je naša javnost spre-

3 znameniti
zdravilni vreči!
„TEMPEL“
„STYRIA“
„DONAT“

VSAK služi zdravju na svoj način

jela z veliko simpatijo. Ta format stane 75 Din in je posebno prikladen za razne dvorane, urade, šole in pisarne. Dohiti pa se slika tudi v manjšem formatu 35×25 cm za ceno 15 Din, tega priporočamo tudi privatnikom. Naročila sprejema tudi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— Slovensko stenografsko društvo. Pripravljalni odbor za slovensko stenografsko društvo sporoča vsem, ki se zanimajo za stenografijo, da so družinska pravila potrjena in da bo ustanovni občni zbor dne 9. decembra. Podrobnejši spored bo še objavljen. Obenem prosimo vse, ki se zanimajo za stenografijo, da izvolijo javiti svoje naslove odboru v Ljubljani, Trgovska akademija.

— Smrti treh bratov v enem tednu. V Spodnjem Lukencu pri Mokronogu je ugledni družini g. Antona Fistriz iztrgala zahrbita bolezen v enem tednu tri krepke sinove, najstarejši je imel 24 let. Uboga družina! Tudi oče leži smrtno bolan.

— »Straža v viharju« št. 2. se je radi nenadne oviro zakasnila za nekaj dni. List, ki je bil sicer za tisk pravočasno pripravljen, bodo naši naročniki prejeli zato šele prihodnji teden, kar naj nam blagohotno oprostite.

— Mezdno gibanje pri »Peko«. Pri industriji čevljev »Peko« v Trzinu je nastalo mezdno gibanje. Delavstvo v tovarni namreč zahteva sklenitev kolektivne pogodbe. Vodstvo tovarne je v načelu že pristalo na to zahtevo ter se sedaj pogaja s strokovnimi organizacijami in z Delavsko zbornico. Upati je, da bo kolektivna pogodba sklenjena že v začetku prihodnjega tedna.

— Osebe, ki trpe na žolčnih in jetrnih boleznih, žolčnem kamnu, preobili tvorbi kisline in napadih protina, uredijo lenivo delovanje črev z rabo naravne »Franz-Josef«-grenčice. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz-Josef«-voda zanesljivo in zelo milo učinkujoče salimčno odvajalno sredstvo, ki se more priporočati tudi pri kilah, ranitvi črevesa in prostata-hipertrofiji.

— Ali bodo naši letalci leteli čez ocean? Poročali smo že, da se v Zemunu pripravljajo nekateri jugoslovanski letalci za velik svetovni polet, ki bi naše letalstvo dvignil v mednarodni razred. Že takrat smo poročali, da je glavna zapreka denar. Vendar pa se zdi, da bo mogoče spraviti skupaj 2 milijona dinarjev, kolikor je potrebno za tak polet. Ta polet bi se tudi najbrž že izvršil, če bi ne bilo tragičnega marsejskega dogodka. Naš znani pilot inž. Sondermayer, ki je pred leti skupno z letalcem Bujdakom poletel iz Zemuna v Indijo in nazaj, se je pretekli mesec mudil v Severni Ameriki, kjer je nameraval vzleteti na senzacionalen polet. Inž. Sondermayer je nameraval — in za to je bilo že vse pripravljeno — poleteti iz Washingtona čez vso Severno Ameriko, eč Južno Ameriko, nato čez Atlantski ocean v Afriko in odtoč čez Sredozemsko morje in čez nekatere južne evropske države na zemunsko letališče. Polet bi bil dolg 50.000 kilometrov, torej 10.000 kilometrov več, kakor meri zemeljski ravnik. Polet pa se ni izvršil zaradi narodne žalosti. — Zdaj nameravajo naši letalci prirediti letalsko loterijo, od katere bi šel vsaj čisti dobiček v fond za tak svetovni polet. Predvsem pa bo treba za ta polet zainteresirati letalsko industrijo, domačo in tujo, er najti tudi finančnikov. V letu 1935. upajo jugoslovanski letalci, se bo to morda posrečilo.

— Ko se začne celi pospnjevati, deluje uporaba naravne »Franz-Josef«-grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša navoj krvi.

— Blesteč zgled ljubezni do bližnjega. V varaždinski bolnišnici je zaposlena kot bolniška sestra gđ. Vera Kováč, ki opravlja službo že 7 let. V teh 7 letih je od sedaj botrovala že 75 siromašnim otrokom, ki so prišli na svet v bolnišnici in katerim ni nihče drug hotel biti bota. Ona je bila zmerom pripravljena botrovati in je vsakemu krščenu podarila vsjo detinško opremo. Pač redek zgled v današnjih časih!

— Poseben strokovni tečaj za hotelsko obratovodstvo Vam nudi možnost, da si izpopolnite svojo izobrazbo in da si pridobite potrebno usposobljenost za službo v pogostinskih obratovavnicah kot pisarniška moč, blaginjska, portir, knjigovodja, ekonom, upravitelj itd. — Začetek tečaja 20. t. m.

Pluj

Agrarna reforma. V Pluju se mudi že več dni agrarna komisija iz Ljubljane radi nastalih sporov med veleposelnikom Herbersteinom in agrarnimi interesi. Komisiji predseduje agrarni inšpektor dr. Sapla.

Tatvina kolesa. Neznani uzmovič je ukradel 1000 Din vredno dvokolo, last Jožeta Majheniča, trgovca v Pluju, in sicer iz veže goslinne pri »Belem križu«.

Aretiran. Orožniki so aretirali 25 letnega brezposelnega delavca Leopolda Mirta iz Loke pri Krškem, ko je prodajal kolo pri Sv. Janžu na Dr. polj. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Pluju.

Smrtina kosa. V Kicarju je umrl ugleden posestnik Simon Vilčnik v 65. letu starosti. Naj v miru počiva!

Lilija

Osebnosti. Vodstvo okrajnega sodišča je 2. novembra prevzel novoimenovani starešina g. Ivan Hutter, ki je bil dolga leta starešina sodišča v Kanniku. — Z novim predstojnikom dobi litjski sodni okraj domačina, kateremu so kraji in ljudje ter njihove težnje dobro znane. Novega predstojnika iskreno pozdravljamo ter želimo, da bi se prijetno počutil med nami.

Novo mesto

Prošnja novomeški javnosti. V naslednjih dneh se bodo pri Vas oglašili nabiraleci za tukajšnje dijaško kuhinjo na drž. mešč. šoli, ki vas bodo naprosili za podporo. Gotovo je vsem globoko v srcu zakoreninjena ljubezen do naše mladine in ne bo nikogar, ki bi pustil oditi nabiralec praznih rok, saj je znano, da je novomeško sree socialno čuteče posebno do dijaštva. Ob tej priliki bodi tudi omenjeno, da dijaška kuhinja nikakor ni morda samo za prehranjevanje dijakov meščanske šole, pač pa v glavnem in v prvi vrsti se prehranjujejo dijaki tukajšnje gimnazije, nato dijaki meščanske šole, v zimskih mesecih pa sedajo za mizo tudi najrevnejši učenci in učenke osnovne šole, torej je omenjena institucija zasnovana na najširši bazi in služi svoji plemeniti svrhi že peto leto s popolnim uspehom in v popolno zadovoljstvo mladine, ki ji od doma ni udobno poslano, pa seda tu dnevno za skromno pa zdravo mizo. To je pač mladina, katere se mora poleg uka boriti še s težjimi življenjskimi vprašanji, z vprašanjem vsakdanjega kruha, ki jim ga nikakor ne sme nihče, ki razume in ve, da je bodočnost našega naroda haš v učeh se mladini, nikdar odrekati. Zato vas ponovno prosimo: Čim izdatnejši bodo vaši prispevki, tem več revnih dijakov bo deležnih podpore in tem večje bo vaše moralno zadoščenje!

Moške športne zimske srajce.

beše trde m dne cefir, spodnje hlače iz barhenta in gradia, triko maje in spojnice hlače, športne in navadne nožavce, pletene jopice, veste in puloverje po najnižjih cenah kupite pri trvdki

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Cerknica

Namesto v šolo — v bolnišnico. V soboto popoldne so šli otroci iz vasi Zevše, kakor po navadi v šolo v Cerknico. Med njimi je bil tudi učenec I. razr. Urbas Jože. Pri Podskrajniku pa se je mudil z vozom posestnik Ottoničar iz Dolenje vasi. Urbas je hotel priti na voz, da bi se peljal, pri tem pa je zgubil ravnotežje in padel pod voz. Dobil je precej hude notranje poškodbe. Prišel je sicer še sam domov, toda to je njegovo stanje le še poslabšalo. Poklicani zdravnik je odredil, da so ga odpeljali v bolnišnico.

Semenj na Vernih duš dan je bil še precej živahen. Čeprav je bilo prejšnji dan skrajno slabo vreme, tako da so bili zlasti gostilničarji v skrbeh, da ne bodo mogli prodati pripravljene jedi, je naslednji dan pokazal, da so se vse premalo pripravili. Ljudi je bilo zelo veliko. In tudi kupčije precej, tako na živinskem sejmu kakor na kramarskem. Zlasti čevljarji so dobro tržili. Na živinskem sejmu sta se pojavila tudi dva »čudotvorca« — zoboderaš. Eden je prodajal neke kapljice zoper zobne bolečine, drugi je pa kar z roko ruval zobe — za reklamo: gratis in franko. Pa sta jo kar kmalu popihala, ker so postajala tla prevročja, čeprav je bilo ta dan precej hladno.

VOJNE NE NOGAV CE ROKAV CE - MAJ CE

KOMPLETNE POTREBŠČINE ZA
KROJAČE IN ŠIVILJE,
nadalje: bogata zaloga zimskega
triko-per la, žepnih robcev,
loaletnih potrebščin, kravat, vsa-
kovrstnega modnega blaga itd., po
najnižjih cenah pri trvdki

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Vsa pojasnila daje Trgovski učni zavod v Ljubljani, Kongresni trg 2/II.

— Pokojninski zavod za namesčence v Ljubljani oddaja za ureditev dvorane v objektu III. in adaptaciji v IV. nadstropju nebotičnika naslednja obrtniška dela: zidarska dela, mizarska dela, instalcijska dela, parketna dela, pisarska dela, slikarska dela, keramična dela, tapetniška in kamno-seška dela. Vsi pogoji in proračuni se dobe v gradbenem uradu Pokojninskega zavoda, Gajeva ulica št. 5, II. nadstropje, soba 221, od 12. t. m. dalje. Ponudbe je vložiti do 15. t. m. pri istem uradu.

— Doručajoči mladini nudimo zjutra: čajico naravne »Franz-Josef«-grenčice ki doseva radi tega ker čisti kri, žolodec in čreva, pri dečkih in deklicah prav izdatne uspehe

Kuhinjski nož
Črna-naravna drevja

PALMA
OKMA
PODPLATI IN PODPETNIKI
SO NESPOLEZIVI, POČENI
IN SKORAJ NEUČITLJIVI
VARUJEJO OBČUTLJIVE
NOGE IN PRED MOKROTO
POČENJE PRI VARNI ČISTILNOSTI

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

DRAMA (Začetek ob 20)

Sobota, 10. novembra ob 15: *Mlinar in njegova hči*, Di-
jaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.
Nedelja, 11. novembra ob 11: *Sagulinca*, Premiera.
Gruška predstava. Znižane cene. — Ob 15: *Migo*,
dekle z Montparnasa, Izen. Izredno znižane cene
od 20 Din navzdol. — Ob 20: *Orlić*, Izen. Znižane
cene.
Ponedeljek, 12. novembra: *Gugulnica*, Red C.

OPERA (Začetek ob 20)

Sobota, 10. novembra: *Manon*, Gostuje Andre Burdino
iz Pariza, Izen.
Nedelja, 11. novembra ob 15: *Prodana nevesta*, Izen.
Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 10. novembra: *Konflikt*, Red B.
Nedelja, 11. novembra ob 15: *Hamlet*, Znižane cene. —
Ob 20: *Idealen soprog*, Znižane cene.

Naznanila

Ljubljana

1 Uprava Hubadove župe JPZ! V petek, 23. no-
vembra ob 20 bo v crkniški cerkvi komemorativni
koncert za blazopokojnim viteškim kraljem Aleksan-
drom I. Zediniteljem. Združeni ljubljanski pevski zbori
(moški in mešni) bodo peli »Zajne spoved«. Zalne sklad-
be na orglah bo izvajal p. Frančišek Ačko. Nastopili
bodo solisti: g. Svigelj Cveto (bariton), gđica Dolene
Tinka (sopran), g. Lupša Friso (bas). Prva plesna vaja
za moške glasove bo v nedeljo, 11. novembra ob 10 v
Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Udeležba je brezpo-
gotno in strogo obvezna za sledeče zbornice: Ljubljanski
Zvon, Grafika, Slavce, Sloga, Tabor, Krakovo-Trnovo,
Bežigrad, Sava (Ljubljana), P. II. Sattner, Narodna či-
talnica, Siskli, Danica na Viti. Uprava Hubadove
župe JPZ poziva, da se točno in v največjem številu ude-
ležite pevskih vaj za žalni koncert, zlasti velja ta poziv
za prve tenoriste. — Uprava.

1 Drama »Duše« na odru Rokodelskega doma. Ju-
tri bo vzprijorilo Rokodelsko društvo protisrečno in glo-
boko Petra Petroviča drama »Duše«. Sloveča drama za-
služi, da se je občinstvo udeležilo v prav obilnem številu.
Predprodaja vstopnic neoj od 18 do 20 in jutri od 19
do 12 v Rokodelskem domu, Komenskega 12. Pričetek je
jutri ob 19.30.

1 Kino Kodeljevo. Drveli ob 20 in jutri ob 15. 17.30
in 20. premiera češkega filma »Mlada srca« — mlada
ljubezen.

1 »Mlinar in njegova hči« pri globoko znižanih cenah na odru zadržnega doma v Trnovem, Karunova 14.
v nedeljo, 11. novembra ob 15. To žalozgo vzprijori Tr-
novski oder že tretje v letošnji sezoni, to pot pa pri
globoko znižanih cenah od 6 Din navzdol. S tem je
omogočen obisk igre tudi revnejšim. Predprodaja vstop-
nic v društvenem domu od 10 do 12 in od 14 dalje.

1 Združeni jugoslovanski inženjerji in arhitek-
tov, sekcija Ljubljana, vabi vse blane, ki se zanimajo
na predavanje, ki ga priredi klub elektroinženjerjev
nocoj ob 20.20 v elektroinženirskem inštitutu na Aškerc-
vi cesti. Predava inž. Savič o električni napravi Ry-
burg Schwärstadt v južni Švici in o začetku napeljeve
St. Gotthardske železnice.

1 Načrta služba imajo tekorne: mr. Bahovec, Kon-
gresni trg 12; mr. Leustek, Resljeva cesta 1, in mr. Ko-
motor, Vič.

Celje

1 Pričetek tečaja o socialni ekonomiji, ki ga pri-
redi celjski pododbor društva absolventov državnih trg.
šol za dravsko banovino v Ljubljani, bo v četrtek, dne
15. novembra ob 20 v predavalnici državne dvorazredne
trgovske šole.

1 Društvo Soča ima jutri ob 10 v mali dvorani Na-
rodnega doma spominsko svečnoot in priliki obletnice
ranilne pogodbe. Ob 8 bo v farvi cerkvi sv. maša, pri
kateri boje Oljka. Priporočamo občinstvu polnoštevilno
udeležbo.

Drugi kraji

Domžale. Jutri ob 19 gostuje dramatični odesk
Pevskega društva Šneberle-Zadobrova v Godbenem do-
mu z Raupachovo žilozgro v petih dejanjih »Mlinar in
njegova hči«. Vstopnice so v predprodaji kakor običajno.
Pridite!

Poizvedovanja

Najditebla stala zapostave ure s sekundnim kazo-
lom, ki je bila izgubljena v sredo zvečer na Kongres-
nem trgu pred hišo št. 8, prosim, da jo proti dobi na-
gradi odda v upravi »Slovenca«.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sobota, 10. novembra: 12.15 Plošč (resna glasba)
12.30 Poročila 13.00 Čas, plošč 18.00 Zakaj sem ju-
goslovanski nacionalist (Santel Bojan) 18.30 Francoska
(profesor Prozelj) 19.30 Nacionalna ura (sestavil Vladi-
mir Vudj) 19.50 Jedilni list, program za nedeljo 20.00
Znanji politični pregled (dr. Jug) 20.20 Plošč 20.50
Prenos iz Pariza: Spominška prireditve za vit. kralja
Aleksandra I. Zedinitelja 21.00 Čas, poročila, Radijski
orkester.

Drugi programi:

SOBOTA, 10. novembra: Beograd: 19.30 Koncert na
čelu 20.50 Kraljeva gorda — Zagreb: 20.15 Koncert na
violini 20.45 Bečtelja 21.15 Vokalni koncert — Dunaj:
16.10 Konservatorski koncert štajerskega glasbenega
društva 17.35 Orkestralni koncert 19.45 Kvintet v f-duru,
Bruckner 20.30 Radijski kabaret 22.00 Radijski orkester
23.45 Jazz 19.49 Igra 21.35 Operni orkester — Milan-Trst:
17.10 Plesna glasba 20.45 Madame Butterfly, opera, Pae-
cini — Rim-Bar: 20.45 Veselogra 22.00 Pesta ura 23.00
Plesna glasba — Praga: 15.55 Godba na pihala 17.05
Francoske arije in romane 18.05 Cembalo 19.30 Mamsell
Angot, opera, Lecocq 22.40 Jazz in petje — Bratislava:
19.35 Klavirska glasba — Varšava: 18.15 Klavir-
ska glasba 19.00 Violinska glasba 20.00 Pester koncert
21.00 Znanstvene pesmi 22.15 Plesna glasba 23.00 Igra,
nato plesna glasba — Vsa Nemčija: 20.15 Radijska pro-
slava Fridrika Schillerja — Berlin: 18.50 Mala večerna
glasba 22.30 Plesna glasba — Königsberg: 19.00 Pesta
ura 22.30 Berlin — Hamburg: 19.00 Klavirska klavirska
glasba — Bratislava: 18.30 Violinska glasba — Lipsko:
18.35 Martinove pesmi o roseh 19.00 Plesne pesmi 22.30
Pot križarke Emden — Köln: 19.00 Narodne pesmi 22.30
Veselo — Frankfurt: 18.45 Narodne pesmi s spremlje-
vanjem klavirja 19.15 Narodne pesmi — Monako: 19.05
Citre 22.30 Pester večer v Regensburgu — Zürich: 20.15
Diananti ob Samidornu, Igra 21.10 Beželski komon-
alisti — Strasburg: 21.30 Alzaski večer.

Spomin na 7. novembra 1918

Ko je trobenta oznanila mir

Dramatičen konec štiriletna krvave tragedije na bojišču

Dne 7. novembra 1918 je na francosko-nemškem bojišču nastopilo premirje: Konec 4 letnega svetovnega klanja. V »Kölnische Volkszeitung« priobčujo nekdo doslej neobjavljen dokument usodnih dogodkov tiste noči. Iz njega posnemamo:

Težke novembarske megle so ležale na južni flanderski fronti, kjer sta stali nemška 5. rezervna in 11. pehotna divizija nasproti močnim francoskim četam. V nemškem glavnem stanu v Spaai ter v nemški vladi v Berlinu je dozorel sklep: premirje! Sestavljena je bila komisija za premirje (državni tajnik Erzberger, general v. Winterfeldt, grof Oberndorff itd.), katera je 7. novembra v Spaai dobila zadnja navodila. Tu se je pričel konec!

Po radiu je med nemškimi in francoskim vojnimi vodstvom bilo dogovorjeno, da nastopi premirje med 3 popoldne in polnočjo v odseku zgoraj omenjenih divizij. Pri 11. diviziji naj nemško odposlanstvo prekorači francoske črte. Ker pa so Francozi proti 5. rezervni diviziji še vedno streljali, tudi ko je minula 3, je pri Nemcih nastal nevaren položaj. Zato je štab te divizije sklenil, naj trije štabni častniki gredo na drugo stran posredovat. Kljub sovražnemu ognju so srečno prišli skozi. Pri francoskem pehotnem poveljniku pa so izvedeli le, da povelje, naj se ogenj ustavi, še ni prišlo tja. Vendar pa je francoski poveljnik na lastno odgovornost odredil, da se ogenj za nekaj ur ustavi, vsled česar so se nemški častniki okrog 11 ponoči lahko mirno vrnili k svojim. Ta akcija pri 5. rezervni diviziji pa ni v zvezi z uradno komisijo za premirje. Bila je le prvi poskus nemškega vodstva.

Zgodovinsko dejstvo je, da je 11. nemška pehotna divizija dobila nalogo, naj nemške odposlanke privede k Francozom. Zaradi razmer v nemškem glavnem stanu in zaradi avtomobilske nezgode državnega tajnika Erzbergerja, pa se je prihod komisije k 11. diviziji zakasnil skoro do 9 zvečer. Ritmojster Schaube je določil, naj komisijo spremlja nižji stražmojster Zebrowski od 2. šleziskega ulanskega polka ter naj trobi signale, da s tem Francozom naznanijo prihod komisije. Adjutant ritmojster Schaube in trobentač sta čakala za Fourmieson, kjer je bil sedež divizije, na prihod nemške komisije. Ura za uro je potekala v velikih skrbih, ker nihče ni vedel, zakaj komisije ni. Ze davno je napočila noč in siva megla je pokrila pota. Slednjič je komisija prišla.

Adjutant naglo poda svoje poročilo. Zalostna vožnja se je lahko pričela. V prvem vozu sta se vozila adjutant Schaube in trobentač Zebrowski, v drugih štirih avtomobilih pa komisija. Le počasi je šlo naprej, ker so bila pota od granat zelo razrita. Mimo 5. rezervne divizije je kolona prišla do prve črte. Tu pojdejo čez. Pri zadnji nemški straži je adjutant ukazal ojačiti vse luči, trobentač pa je trobental oficirski klic nemške konjenice. Vedno znova mora trobiti signale. Vse je pretresalo do maza, ko so glasni klici trobente doneli v temno noč.

Tam le — 20 metrov daleč — odgovarja francoski rog. S svetilkami nam migajo, naj pridemo bliže. Nemci privozijo. Na francoski klic obstanejo. Cesta je zaprta z bodečo žico in strojnico so postavljene po obeh straneh. Francoski častnik salutira in izjavlja, da pričakuje Nemcev. Vse polno francoskih vojakov obkoli prihajajoče Nemce. Radovedno jih ogledujejo in sprašujejo: »La guerre finie? — Ali je konec vojske?« — Odgovor: »Da, vojska je končana!« jih razveseli.

Francozi puste Nemcem njihovo orožje, tudi oči jim ne zavežejo. Adjutant Schaube povabi francoskega častnika in francoskega trobentača, naj stopita v prvi avto. Častnik stopi na levo stopnico, trobentač pa stoji v vozu in trobi signale. V prihodnjem kraju pride francoski avto, ki je poslednji vozil na čelu. Nemci ne vedo več, kje so. Vozijo se sem in tja. V krajih, skozi katere se vozijo, se sliši iz hiš in celic klic: »Zivio mir! Zivela Francija!« Slednjič obstanejo v La Capelle, v lepo razsvetljenem gradu. Treba je zapustiti vozove. Tu je stan štaba francoske divizije. Vrsta francoskih častnikov stoji na levi strani vhoda v grad. Njim nasproti stopijo Nemci. Francoski častnik stopi v grad s poročilom. Čez nekaj časa pride iz gradu francoski general, pokrit z jekleno čelado. V ustih ima gorečo cigaro. General v. Winterfeldt mu predstavi nemško odposlanstvo. Francoski general je hladno vljuden in resen. Filmski operater je že zraven in je ovekovčel ta prizor.

Nato povabijo Nemce v grad, le trobentač Zebrowski ostane zunaj. Francozi ga sprašujejo od

tisoč strani — vsi pa: »Ali bo mir?« Trobentač jih posluša, kako se vesele, da je konec vojske in da pojdejo domov. Zebrowski mora francoskim vojakom pokazati, kakšna živila ima seboj. Ko je pokazal, da ima s seboj nekaj skoraj kruha in malo vina, je vzkliknil francoski častnik v prisrčni francosko-nemški mešanici: »Oh! Niks dober ta kruh.« Brž je poslal v kantino po konjak in cigarete za nemškega trobentača.

Skoro eno uro so se mudili Nemci v gradu. Potem zasedejo francoske avtomobile in nastopijo najtežjo pot v Compiegnski gozd k francoski vrhovni komandi. Adjutant Schaube, stotnik od vrhovnega poveljstva in trobentač Zebrowski se sami vračajo. Polnoč je že minila in s tem je potekel rok.

Vendar pa je francoski poveljnik zapovedal, da smejo Francozi streljati le, če bodo Nemci začeli. Tako so se ti trije srečno vrnili v Fourmieri.

★

Trobento, s katero je Zebrowski takorekoč odtrobil svetovno vojsko, je dobil v spomin. Bogat Američan mu je pozneje ponudil bajne denarje za njo, pa je ni hotel dati. Partner Zebrowskega na francoski strani, Francois Sellier je dobil križ častne legije. Njegov rog pa so shranili v pariškem vojnem muzeju. Ko so po vojni nemški Zepellini prvič pripluli nad Pariz, je mož padel z okna in se ubil.

Smucanje po suhem. To navado so uvedli, da se začetniki smučajo po travi in se tako vadijo, preden zapade sneg

Matuška - glumač ali blaznik?

Naval k obravnavi proti Matuški je vedno večji. Med poslušalci so v prvi vrsti gledališki igralci, kateri študirajo Matuško-blaznika ali Matuško-glumača. Tudi mnogo zdravnikov, specialistov za živčne bolezni, je med poslušalci. Študirajo obtoženčvo obnašanje, mimiko in zagovor. Eden izmed zdravnikov je na podlagi opazovanj izjavil, da je treba najprej razjasniti, ali bi Matuška, ko bi ga kdo hipnotiziral, res izvršil naloženo nalogo. Pri degeneriranih psihopatih je kaj takega lahko mogoče, da kak zunanji doživljaj v njem zbudi zmedene misli; navidez neznatni spomini iz otročje dobe zapuste včasih globoke brazde v duševnem življenju kakega človeka. Najbrž je tu nekaka shizofrenia, ki večkrat dolgo ostane skrita, se potem naglo pokaže in more popolnoma spremeniti človekovo osebnost. Potem pa zopet izgine. Zdravnik ima Matuško — redek slučaj — za zelo nevarno duševno bolnega, ki je zelo nevaren svoji okolici; je pa tudi sijajen simulant. Kljub temu, da je včasih čisto pri pameti in da zelo logično misli, je vsekakor popoln norec, katerega bi ne smeli več spustiti v človeško družbo.

Član društva madjarskih amaterskih čarodejev je dobro poznal budimpeštanskega »Leonca«, na katerega se Matuška sklicuje. Pisal se je Ivan Kiss. O njem pripoveduje v budimpeštanskih listih takole: »Kiss je rojen na Sedmograškem in je bil čarodej največjega stila. Deloval je po mestih in po vaseh. Dosegel ni ničesar, čeprav bi bil lahko postal s svojimi zmognostmi svetovno znan. Bil je izvrsten hipnotizer, tudi prvovrsten zdravnik za živce ter čudovito spreten. Na vsakogar, kdor ga je poznal, je njegova narava napravila globok vtis. Ta Leon je bil filozof in magijec ter je veroval v silo volje. Leta 1929 je umrl reven v bolnišnici sv. Roka.« Ta znanec pravi, da je čisto izključeno, da bi bil ta »Leon« Matuško v otroških letih hipnotiziral. Vendar pa je mogoče, da je Leonova osebnost in njegova silna moč v nervoznem, častihlepem in do bolesi domišljavem Matuški povročila duševni zlom.

V teku naslednje razprave je Matuška priznal, da je hotel izvršiti pet atentatov na železnice. Med odmorom je poročevalec pariškega lista »Petit Parisien«, ki se mudi pri obravnavi, dobil brzoglasen nalog, naj poizve, katero uro je bil Matuška rojen. List »Petit Parisien« potrebuje te podatke za astrološki horoskop. Časnikar je potem dal Matuško vprašati, kdaj je bil rojen. Odgovoril mu je, da je bil rojen 29. januarja 1892 ob 5 zjutraj. To pretresujočo novico je pariški časnikar takoj brzojavil svojemu listu. Če človek to premisli, se mu ne bo niti čudno zdelo, če je Matuška od samih čarovnij morda res znorel. Saj — kakor se iz gorenjega razvidi — čarodejev in njihovih častilcev ne manjka niti v uradništvih svetovno znanih časopisov.

Nato je Matuška pripovedoval, kako je potoval v Wels, da bi tam izvršil atentat. Predsednik: »Zakaj ste izstopili v Welsu?« Obtoženec: »Čutil sem, da me tam čaka Leon. Videl sem ga, ko je izstopal.« Predsednik: »Ali ste govorili z njim?« Obtoženec: »Videl sem ga.« Predsednik: »Ali vam ni bilo neprijetno, ko ste se zavedali, da ga boste arečali v Welsu?« Obtoženec: »Bal sem se, toda moral sem slediti klicu. Vedel sem, da me tam pričakuje Leon, in čutil sem, da se mu ne morem izogniti. V ustih sem imel vedno občutek po svinčniku, katerega mi je nekoč vtaknil v usta, češ, da je cigareta.«

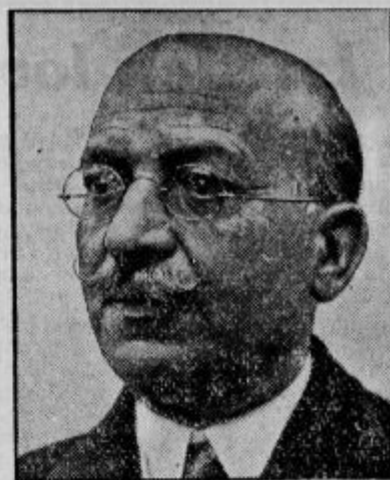
Obtoženec nato pojasnjuje na predsednikova vprašanja, kje je v Berlinu kupoval vžigalne vrvice, patrone, žico in cevi, da bi pripravil atentat v Jüterborgu. Predsednik: »Žico ste naročili do 12 dopoldne, ker kmalu potem odhaja vlak v Jüterborg. Kaj ste delali medtem?« Obtoženec: »Šel sem v mlekarino.« Predsednik: »Zdi se, da radi pijete mleko.« Obtoženec: »Vedno imam občutek, da imam v ustih tinitni svinčnik. Proti temu pomaga le rum ali mleko.«

Štirikrat podčrtani visoki C

Na mestnem gledališču v Vratislavi na Nemškem (Breslau) poje koloraturna pevka Erna Sack. »Schlesische Zeitung« sedaj poroča, da je ta pevka pri snemanju gramofonskih plošč v berlinski pevski akademiji zapela štirikrat podčrtani visoki C. Nekaj dni kasneje je pevka to ponovila na muzikalnem večeru radiopostaje v Hamburgu. List pravi, da najbrž ni danes nobene pevke več na svetu, ki bi kaj takega zmogla. Saj je štirikrat podčrtani visoki C prava redkost. Na gramofonske plošče še nikdar ni bil vjet. Sedaj je pevko sprejela na svoj oder draždanska državna opera.

Ugodna poslava za pešce

Hore Belish, priljubljen angleški prometni minister, je za London izdal prometno postavko, ki daje pešcem velike prednosti pred vozniki. Na cestah in prehodih, ki so zavarovani s prometnimi stražniki, imajo pešci iste pravice in dolžnosti kakor avtomobili. Na stražnikovo znamenje gredo naprej, na njegovo znamenje se ustavijo. Na cestah pa, ki niso zastražene, imajo pešci prednost. Na teh prehodih in križiščih smejo pešci vsekdar čez, ne meneč se za avtomobile, ki morajo čakati, da vrsta pešcev odide. Pač pa so pešci dolžni, da po takih prehodih hitro hodijo in ne ovirajo prometa s postajanjem.

Egiptovski ministrski predsednik Jeh'a-paša je odstopil zaradi velike notranje krize v deželi

Dezertjerji v Rusiji

Sovjetska Rusija je postala hudo militaristična. To dokazujejo strogi ukrepi proti vojaškim beguncem. Lanskega junija je že bila izdana taka naredba. Sedaj je vojaški kolegij najvišjega sovjetskega sodišča naznanil, da se bo naredba sedaj prvič izvedla. Mlad sovjetski mornar Sergej Vononkov je bil v odsotnosti obsojen na smrt, ker je v Gdinji zapustil svojo ladjo ter se ni hotel vrniti. Če Vononkov stopi na ruska tla, bo takoj ustreljen. Nadalje je bilo razglašeno, da bo njegovo premoženje zaplenjeno in njegovi bližnji sorodniki aretirani. — Stroga junijska naredba namreč določa, da se kaznuje begunčeva rodbina za pregreške begunca. Če kak vojak ali mornar pobegne, vsa njegova družina, to je tisti, ki so z njim skupaj živeli ali ki jih je podpiral, izgube vse državljske pravice ter so za pet let izgnani v Sibirijo! — Ti strogi ukrepi dokazujejo, da dezertjerjev v Rusiji ni ravno malo.

Indijanski jezik z nemimi znaki

Zavod »Smithsonian Institute« v Washingtonu je sklenil izdati besednjak indijanskega jezika z nemimi znaki. Ta jezik so uporabljali vsi Indijanci severne Amerike, da so se s skrivnimi dogovorjenimi znaki med seboj dopovedovali, kar je bilo potrebno, če niso mogli ali smeli glasno govoriti. Kolikor je zavod doslej mogel dognati, je ta jezik med Indijanci že precej pozabljen. Našli so le še 70 let starega poglavarja »Crno nog«, ki še zna ta nemi jezik. Tega so pridobili, da bo pomagal sestavljati ta zanimivi besednjak ter bo tako obvaroval pozabo ta častitljivi ostanek častitljive zgodovine indijanskega plemena. Jezik je seveda precej težak, ker ga je treba govoriti s posebnimi kretnjami rok in drugimi znaki.

Ameriški jezikoslovci mislijo, da je ta jezik najbolj popoln način, ki so ga kdaj uporabljali v medsebojnem občevanju ljudi različnih jezikov, da so se med seboj sporazumeli. Prav zato je treba, da se ohrani.

Papiga jo je rešila

V Schönebergu pri Berlinu je 3. t. m. opoldne nekdo pozvonil na stanovanje 87 let stare hišne gospodinje, ki je bila sama doma. Rekel je, da prihaja po naročilu urada za zbiranje podpor brezposelnim za zimo, ker gospa doslej še ni ničesar poslala. Temu izgovoru je starka verjela in neznanca pustila v stanovanje. Tu pa je neznanec naenkrat zgrabil ženo, ji zamašil usta, da ne bi mogla kričati, ter jo s hudimi udarci po glavi podrl na tla. 87 letna starka se je sicer obupno branila, vendar bi bila žalostno končala, ko bi se v istem trenutku ne začulo v sobi neznansko kričanje. Papiga, katero je imela starka v sobi in katere ropar ni opazil, se je začela dreti na vse grlo. Ropar je mislil, da so v sobi še drugi ljudje, kar ga je tako zbegalo, da je pustil starko in zbežal. Starka je še dolgo ležala na tleh, preden se je mogla dvigniti in priklicati pomoč. Ko je prišla policija, je bil storilec medtem že tako daleč, da ga ni bilo mogoče izelediti.

★

Samo katoliški častnik more voditi katoličana po pravih potih pravega naziranja.

Dva Napoleona. Na otoku Elbi anemajo sedaj Napoleonov film »Sto dni«. Ker bo film italijanski in nemški, so tudi igralci italijanski in nemški. Pred seboj vidimo dva Napoleona: na desni je nemški Napoleon, igralec Werner Kraus, na levi pa laški Corrado Racca

Japonski policijski avtomobili v Tokiu so po zgledu ameriške policije dobili radio-postaje. Ti avtomobili so namenjeni za zasledovanje velikih zločincev

Gospodarstvo

Zaposlenost v oktobru

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je pravkar izdal mesečno statistiko za oktober, iz katere je razvidno, da je število zaposlenih delavstva padlo od septembra na oktober za 164 na 82.831. Lani je znašal padec od septembra na oktober samo 45 delavcev (od 76.985 na 76.940). Vendar je v primeri z lanskim oktobrom bilo letos število zavarovancev za 4091 višje, kar je znak boljše zaposlenosti v našem gospodarstvu kot lani. Tako letna razlika (okoli 4000 ljudi) obstoja že skoraj po leta in kaže na stabilizacijo razmer na delovnem trgu pri nas. Padec delavskih plač traja sicer dalje, vendar se je neznatno ustavil. Padec je znašal od leta 1933 na 1934 v juliju še 0,77 Din, v oktobru pa le še 0,65 Din. Povprečna dnev-

na zavarovana mezda je znašala v oktobru 22,66 Din na enega delavca, odnosno 1.877,184 Din za vse zavarovance ter je tako povprečje za enega delavca za 0,65 Din manjša kot lani, skupna dnevna mezda pa je zaradi večjega števila zavarovancev za 41.047 Din večja. Izredno velik je odstotek ženskih bolnikov, ki znaša 2,96%, dočim znaša povprečje za moške in ženske skupaj samo 2,68%, za moške samo znaša odstotek 2,52%. V primeri z lanskim letom je odstotek moških bolnikov narasel za 0,1%, odstotek ženskih bolnikov pa za 0,58%. To pomeni, da je imel Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani letos v oktobru za ca. 20% več ženskih bolnikov kot v oktobru lani.

Obrtna razstava v Celju

Priprave za Obrtno razstavo so v najlepšem teku. Propagandni odsek si je določil obširen program, ki ga hoče v podrobnosti izvesti. Tako ima v načrtu izdaje brošure, katera naj pojasni ves razvoj obrtništva od časa cehov pa do danes. Veselični odsek je z ozirom na to, ker izgleda, da bodo prostori na dvorišču premajhni, sklenil za-prositi mestno načelstvo, da bi za časa razstave zaprlo eno izmed ulic ob soli, da bi se tudi ta prostor lahko uporabil za veselični prostor. Upravni odbor je imel več ur trajajočo sejo, kjer so se vsa vprašanja do dobra razčistila. Predvsem je treba naglasiti, da so vse debate strogo stvarne ter se vršijo v najlepšem soglasju, tako da so s tem mnogi pridobili veselje do dela, ki so razvoj do sedaj gledali malo postrani. Sklenjeno je tudi bilo, da se bodo vršila med razstavo razna strokovna predavanja, tako da bo ta razstava tudi v poučnem oziru nekaj pripomogla tako obrtnikom, predvsem pa naraščajo. Odbor upa na vsestransko podporo tako občinstva kot raznih korporacij, od katerih nekatere so že pokazale za to svoje razumevanje.

★

Fond viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za dela o socialnem zavarovanju. Upravni odbor OUZD je sklenil osnovati poseben fond viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, za katerega je tudi votiral osnovni znesek 200.000 Din. Obresti tega fonda bodo služile vsako leto na dan smrti 9. okt. za nagrade za najboljša dela na področju socialnega zavarovanja in zaščite delavcev med slušatelje vseučilišč v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu ter Visoke ekonomske komercialne šole v Zagrebu. Upravni odbor urada bo odredil temo za dela ter dodelil eno četrtino obresti iz fonda rektoratu vsake izmed navedenih šol. Služatelji lahko predložijo svoja dela najkasneje do 1. julija rektoratu, ki bo tudi ocenjeval ta dela po predpisih za ostale univerzitetne nagrade. O podelitvi nagrad bo obvestil rektorat OUZD najkasneje do 1. nov. vsakega leta, obenem pa tudi dostavljal nagradena dela, ki bodo objavljena v glasilu OUZD: »Radniška zaščita«. Pogajanja za izvoz pšenice v Avstrijo. Dosedaj je Avstrija kupila na Madjarskem okoli 10.000 vagonov pšenice. Toda po mnenju strokovnjakov Madjarska ne bo mogla kriti vse avstrijske po-

trebe in se zato v avstrijskih strokovnih krogih govori o možnosti uvoza iz Francije, za kar bi se začela v kratkem pogajanja. Verjetno pa je, da bo tudi Jugoslavija ponudila večje količine Avstriji in tako je pričakovati, da se bodo o tem tudi začela pogajanja med našo državo in Avstrijo.

Borza

Dne 9. novembra.

Denar

Danes so ostali neizpremenjeni tečaji Berlina, Bruslja in Curiha, dočim so vsi drugi tečaji popustili. — V zasebnem klinkingu je na ljubljanski borzi ostal avstrijski šiling neizpremenjen, dočim je na zagrebški borzi popustil na 8.045—8.145, na belgrajski pa se je neznatno uvrstil na 8.075 do 8.175. Grški boni v Zagrebu in Belgradu 28,65 do 29,35. Angleški funt je na zagrebški borzi popustil na 229,15—229,75, na belgrajski pa na 229,20 do 230,80. Španska pezeta v Zagrebu 5,75 blago. Ljubljana. Amsterdam 2300,68—2312,04, Berlin 1365,69—1376,49, Bruselj 794,79—798,73, London 169,80—171,40, Curih 1108,35—1113,85, New York 3373,55—3401,81, Pariz 224,02—225,14, Praga 141,90 do 142,76, Trst 290,51—292,91.

Promet na zagrebški borzi 498,262 Din. Curih. Pariz 20,225, London 15,31, New York 305,875, Bruselj 71,65, Milan 26,265, Madrid 41,925, Amsterdam 207,625, Berlin 123,40, Dunaj 72,85 (57), Stockholm 78,95, Oslo 76,95, Kopenhagen 68,35, Praga 12,81 (12,81), Varšava 57,95, Atene 2,92, Carigrad 2,485, Bukarešta 3,05, Buenos-Aires 0,79.

Vrednostni papirji

Tendenco je nadalje slaba za državne papirje, vendar pa posebnih izprememb v tečajih ni bilo. V splošnem so ta teden tečaji znatno popustili zaradi odsotnosti faktorja povpraševanja, ki je zadnje tedne kupil veliko blaga. Promet je oslabil in je na zagreb. borzi bilo zaključenih le nekoliko komadov vojne skode.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70,50—71, agrarji 40 do 41, vojna škoda 320—322, begl. obv. 54—55, 8% Bler. pos. 59—60, 7% Bler. pos. 50—52, 7% pos. Drž. hip. banke 64—65.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71,50 bl., agrarji 41,50 bl., vojna škoda 320—321 (322), 12. 321—327, 6% begl. obv. 53,50 bl., 8% Bler. pos. 63 bl., 7% Bler. pos. 51—52. — Delnice: Narodna banka 4135 den., Priv. agrar. banka 214 bl., Osi. sladk. tov. 120 den., Bečkerek sladk. tov. 750 den.,

Osi. livarna 135 den., Impeks 50 den., Trboveljska 100—110.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 69—71, agrarji 39—40, vojna škoda 318—319 (318,50 316), 6% begl. obv. 53,30—54 (53), 7% Bler. pos. 53 bl., 7% pos. Drž. hip. banke 64—65. — Delnice: Priv. agr. banka 209,50—211 (211, 209).

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je popolnoma neizpremenjen. Prav tako tudi v cenah ni večjih izprememb. Dances so cene naslednje: pšenica 110 do 112,50, koruza umetno sušena banat. postaje 62,50 do 65, baške postaje 67,50—70 in ugodnejše srem-ske postaje 70—72,50; moka stane 195—205, debeli otrobi 79—100, drobnji pa 87—90. Casu primerno suhe koruze ni mogoče več dobiti, ker je zaradi neugodnega vremena nevarnost, da se pokvari, prevelika. Zato tudi nihče ne prevzema garancije za kakovost.

Živina

Mariborski svinjski sejem dne 9. novembra. Pripeljanih je bilo 316 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50—80 Din, 7—9 tednov stari komad 90—100 Din, 3—4 mesece stari 130—150 Din, 5—7 mesecev stari 200—300 Din, 8—10 mesecev stari 320—400 Din, 1 leto stari 550—650 Din, 1 kg žive teže 5—6 Din, 1 kg mrtve teže 7,50—9 Din. — Prodanih je bilo 131 komadov.

Ptijski živalski sejmi. Za konjski in goveji sejem, ki se je vršil v torek, 6. t. m. je bil dogon prav dober, kupčija pa je bila srednja. Prignali so 143 konj, 315 krav, 75 telci, 163 volov in 24 bikov, skupaj 720 glav živine; od teh so prodali 211 glav. Cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: krave 1,75 do 3 Din, telice in voli 3—4 Din, bikji 2,75—3,75 Din; konje, ki so bili večinoma iz Medžimurja, so prodajali od 750—3500 Din komad. Prihodnji konjski in goveji sejem bo 20. novembra. — Sejem za prašiče v sredo, dne 7. t. m. je bil prav dobro založen, kupčija pa je bila slaba. Prignali so 281 svinj in 179 prascev, skupaj 460 komadov. Od teh so prodali 110 komadov. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: pršutarje razne vrste so prodajali po 4,50—5,50 do 6,25 Din; plemene svinje od 200—700 Din, prašički 7—10 tednov stari od 70—175 Din komad. — Prihodnji sejem za prašiče bo 14. novembra.

Sport

Zanimiv nedeljski gost Primorja

Igrišče Primorja, jutri ob 15. predtekma prvenstva II. razreda Grafika—Jadran

Primorje si je v kvalifikacijskih tekmovanjih s priboritvijo drugega mesta zagotovilo sodelovanje v finalu. A ker lega ni, se je moralo pobrigniti samo, da mostvo ne počiva in ne pade v kondiciji. Dosedaj mu je uspelo zagotoviti nastope Gradjan-skega iz Karlova, prvaka Karlova, Haška iz Za-greba in Hajduka iz Splita.

Vsekakor zanimiva poznojesenska sezona, ki jo odpre v Ljubljani dosedaj neznani gost, ki ga spremlja dober glas, kajti karlovska mostva so zla-sti letos beležila krasne rezultate nad vodilnimi klubi zagrebške podzveze. Mostvo je tehnično pre-cej izpopolnjeno, diči ga pa velika požrtvovalnost in hitrost.

Obe mostvi iz predtekme sta priljubljena gosta ljubljanskih igrišč: Grafika kot vodilni drugega razreda, Jadran pa hoče pokazati, da je reorgani-zacija mostva bila koristna in potrebna. Izid borbe je zaradi tega negotov. Pričetek predtekme ob 13.15.

Hermesov jesenski debut v prvenstvenem tekmovanju

V nedeljo ob 14.30 na igrišču Hermesa — ob 13 predtekma

Uvod v jesensko podzvezno liga-tekmovanje, ki ga odpre jutri v Ljubljani Hermes v borbi z mari-borsko Svobodo, najmlajši našim ligasem, se pričakuje a precejšnjo napetostjo in z dokajšnjim za-nimanjem med našim športnim občinstvom.

Delati prognoze o zmagi enega ali drugega je dokaj težko, kajti kolikor ima Hermes plusa s tem, da igra na domačih tleh, ima Svoboda že več težkih borb za seboj; tudi je mostvo znano kot izredno borbeno. Treba jim je le malo sreče in ... Pre-pričani pa smo, da nas naši vrli hermežani ne bo-do razočarali ter nam bodo zaigrali tako, kakor nekdanj, ko so sloveli kot ena naših najboljših enaj-storice.

Dožnost našega športnega občinstva pa je, da to napeto borbo poseti v čimvečjem številu ter, tako dokaže, da zna ceniti lepo in fair sportne borbo. Ker je vstopnina jako minimalna, je posej tekme prav vsakomur omogočen. Tekma se vrši ob vsakem vremenu.

Prvenstvo drugega razreda

V nedeljo, 11. t. m. se vršita na novem igrišču SK Slovana (za Kolinsko tovarno) 2 zanimivi, drugorazredni prvenstveni tekmi. V prvem paru nastopita:

SK Slovan : SK Sloga, v drugem pa SK Mars : SK Svoboda

Obe tekmi bosta precej izenačeni in bosta gotovo nudili gledalcem obilen užitek. Prva tekma se prične ob 13.30, druga pa ob 15.30. Vstopnina je minimalna.

SK Slavija : SK Mladika. Jutri ob pol 11 se bo odigrala na stadionu Mladike na Ko-deljevem prvenstvena tekma med Slavijo in Mladiko. Sta to sicer najmlajša kluba, a igrata lepo in fair, zato je pričakovati, da bo tekma zelo zanimiva. — Vstopnina mini-malna. — Ob 9 trening-tekma med rezerva-ma obeh mostev.

★

SK Hirijska, smučarska sekcija. Kondicijski marš: jutri ob 8. Zbirališče pri letnem gledališču za Tivoljskim gradom. Povratek okoli 12.

Staloni klub 34, tehnični odsek. Pozivam vse tek-movalce, kateri nameravajo letos startati v katerikoli disciplini, da se zanesljivo udeležijo nedeljskega kondicijskega marša. Zbirališče pri Cankarjevih brezah ob 14. — V torek strogo obvezna udeležba pri gimnastiki in sestanku, ki bo po gimnastiki. Važno zaradi zdrav-niškega pregleda. Kdor ne bo pregledan, se ne bo mo-gel udeleževati treningov in tekem. Razpored pregle-dov bo določen pri telovadbi v torek. — Tehnični refe-rent Tinta Lado.

SK Korotan, Ljubljana. Jutri ob 9.30 v sportni sobi zbor za kondicijski marš.

Seja upravnega odbora jugoslovanskega olimpijskega odbora bo 23. novembra ob 18 na Radijevem tr-gu 2 v Zagrebu z naslednjim dnevnim redom: 1. Poro-čilo o II. olimpijskem dnevu, 2. Poročilo o delu odbora, 3. Poročilo blaginje, 4. Organizacija šfate Olimpija —Berlin po ozemlju kraljevine Jugoslavije, 5. Priprave za IV. zimске sportne igre in za XI. olimpijske igre 1936, 6. Slučajnosti. — Vse zveze se naprošajo, da jate-lajo za točko 5. dnevnega reda kratka poročila in da pošljejo svoje odposlance na to sejo. — Tajnik.

Celjski sport. Jutri, v nedeljo ob pol 11 dopoldne na Skalni kleti drugorazredna prvenstvena tekma med SK Atletiki in SK Jugoslavijo. — Ob pol 3 popoldne bo pa na Glaziji prvorazredna prvenstvena nogometna tekma med SK Železničarjem in SK Celjem.

RAZPIS. RESTAVRACIJA

Grand hotela Union v Ljubljani se odda v najem

Kuhinja in restavracija se bosta odslej vodila v meščanskem slogu.

Reflektantje s kvalifikacijo in primerno kave jo naj pošljejo ponudbe s popisom dosedanjega udeleževanja in prepisi referenc do 25. novembra 1934 na podpisano družbo.

Natančnejša pojasnila se dobijo pri podpisani družbi, Miklošičeva c. 1.

Ljubljana, dne 5. 11. 1934.

„UNION“

hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani.

KUBANY-JEV MATE ČAJ

Pravi ter krepi živce in misli. Pospešuje prebavo, da a apetit, regulira delovanje srca in ledvic. Kd r o redno pije, se mu ni bati ne gihla ne revme. Izboli se v vseh lekarnah v originalni zavojki po 5 ali pri zastopnikih: Lekarna Dr. Milivoj Lesnsek, Ljubljana, Realijska c. 1, ako pošljete v naroki Din 7.— Sportniki turisti lovci nogometaši: pijejo ga redno!

V vsako hišo „Slovence“!

PRI HRIPI, INFLUENCI IN PREHLADU

se priporoča navadno tudi masaža; za masažo je dobra »Alga«. Pri hripi, influenci, prehladu namočite krpo z »Algo« in nalahno masirajte bolniku prsa, hrbet, roke, noge, vrat in čelo. Masaža z »Algo« ublažuje bolečine, krepi in osvežava bolnika. Po masaži nastopi mirno in zdravo spanje.

»Alga« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 1 steklenica 14 Din.

(Reg. S. br. 18117/32).

Zahvala

Najpriprčnejše se zahvaljujemo vsem, ki so ob zadnjih urah lajšali gorje našemu nepozabnemu očetu, gospodu

Francu Alojziju Juvancu

višjemu ravnatelju p. u. v pokoju

kakor tudi vsem, ki so počastili njegov spomin z darovanjem vencev in cvetja ter s petjem in spremstvom na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 12. novembra 1934 ob pol osmih v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Ljubljana, dne 9. novembra 1934.

Žalujoči ostali.

Alja Rahmanova: 74

Zakoni v rdečem viharu

Dnevnik ruske žene

Sklenili smo, da očetu pred obedom ne pove-mo ničesar; naj vsaj v miru kosi. Napeli smo vse žile in sedli k mizi. Prišel je nekoliko pozneje iz bolnišnice ko navadno. Pravkar je dobil plačo in je šel še na trg, kjer je kupil velikanske ostrize, da bi nas razveselil. Stopil je v obednico še v ko-žuhu in z njim je prodril v sobo svež val zdravega, čistega zimskega zraka; molče, z zmagočavnim pogledom je odvil iz papirja ogromnega ostriza z rdečimi plavuti... Nikdar ne bom pozabila tega trenutka. Očetu od veselja zarobil obraz, brki, ki se jih je držal srebrni člen, in od mraza zaripljene roke, ki je v njih držal velikansko ribo z leske-šimi plavutmi! Spomin na ta trenutek me bo bolet vse žive dni, spomin na nedolžno, skoro otroško veselje očeta, ki nam je hotel iz vsega srca napra-viti »majhen praznik« — in na zadrego, žalost, ki smo jo komaj zakrivali. Še danes ne vem, kdo nam je to nagodil, in najbrž ne bom izvedela ni-ko; toda privoščila bi ti, naš okrutni nasprotnik, da bi tudi ti doživel takšen trenutek, prav takšen, kakršen je bil tisti, ko sem morala povedati svo-jemu očetu, ki je toliko let mrahal delo, bedo in trpljenje, da so nas, njegovo oporo, njegovo veselje in nado, izgnali iz Rusije, za vedno, v ne-znano tujino. Izgnali, izpoldi ko hudodelce...

»Kaj pa vam je? Mar se je kaj zgodilo?« je vprašal oče in ves vznemirjen pogledoval po naših obrazih, ki kljub naporom niso mogli povsem pri-kriti toge. Ostriz se je spolnil očetu iz rok in težal sedaj na mizi s široko odprtim gobcem, ves pobjeljen z drobnim snegom, ki je primrznil na plavuti.

»Kar tako! Ničesar se ni zgodilo,« je rekla mati, »malo smo se spričkalile«

»No, če drugega ni, bo že minilo!« In takoj se mu je spet vrnilo veselje na obraz. »He, Dunja-ša, prinesi kosilo!« je zaklical z gromkim glasom. Prinesla je posodo z juho; obraz ji je še vedno izdajal strah, ki ga je pravkar doživela.

Ves čas med obedom je bil oče dobre volje in stal nas je mnogo premagovanja, da smo prikrili žalost. Po kosilu je šel v stransko sobo, da bi bral časopis, in mati je šla za njim, da bi ga polagoma pripravila. Skozi priprta vrata sem slišala, kako je tiščal v mater: »Ljudočka, povej vendar, saj vidim, da nekaj ni v redu!«

Nisem mogla več zdržati; stekla sem v sobo k očetu, ki je ravno sedel ob postelji, sem se ga oklenila okrog vratu in mu ilhte pošepnila resnico na uho.

Do zadnjega dne svojega življenja ne bom po-zabila, da mi je domovina, moja vroče ljubljena domovina, pokazala vrata. Po kom — to je po-stranska stvar. Dejstvo je, da v njej ni bilo pro-stora za me, za mojega moža in otroka... Otrok moj, ta dan se je odločila tvoja usoda. Hotela sem, da postaneš Rus; toda Rusija te je zapodila v do-movino tvojega očeta; ona te bo sprejela in vzgo-jila, ona naj postane tvoja domovina. Očetova do-movina in ne materina bo tvoja domovina. Toda, otrok moj, ne pozabi, da je bila tvoja mati Rusinja, da je bila Rusija njena domovina... Oh, zakaj te ljubim tako strastno, tako slepo? Zakaj se mi dozdeva izgon tako strašno nesreča? Kmalu bodo začeli potokiti pridno žuboreti, reka, moja ljubljena reka bo raztrgala vezl, gozdi bodo ozeleneli, nebo bo postalo tako čudovito modro in oblaki bodo jadrali po njem. Kako boš sprejela pomlad brez mene, domovina? Mar meniš, da se brez mene se bo nič spremenilo? Da ostane vse ko doslej...?

In potem bo prišlo poletje, polja bodo zele-nela, prišle bodo tajne temne noči s sladko vonjavo svežega senna. Po reki bodo drsli ogrom-ni brodovi, v luki se bo gibalo na tisoče rok, ne-šete zelenorumeni melone bodo pri izlaganju le-tele iz rok v roke. In reka bo narasla do ogromne sile in veličine; ko majhno ledene skri bodo pla-vali po njej beli parniki in kileci siren bodo že na vse zgodaj pripovedovali o daljnem, krasnem življenju. In ti se ne boš spomnila na me?

Tebi bo slovo od mene lahko, o domovina moja, neskončno lažje nego meni, ko medlim v togi in obupu. Kakor oni »brhki fanti, ki je ušep-nil debelo dekle v lice in mimogrede dal povelje: »Aretirajte!«, ki od njega morda zavisi smrt ne-kega človeka, prav tako si veleta ti, domovina, da morava zapustiti tvoje ozemlje...

Kaj se v takih primerih stori v Rusiji? Začno se »podjemati korake«. Kaj se pravi »podjemati korake«? To se pravi, brez misli in brez uspeha po cele ure posedati v uradih in čakati. Tudi midva sva začela »podjemati korake«. Najprej sva se dolgo posvetlovala, do koga bi se najprej obrnila, in sklenila sva, da je najboljšo poizvedeti, da-li so nama v GPU-ju povedali resnico, da je zadeva z vseučiliščem že urojena in Omar črtan s seznama profesorjev. Šla sva na vseučilišče. Hotela sem biti vedno z Omarjem, hotela vse slišati, kar mu bodo povedali, vse videti, kako je z najino zadevo, in — kar je glavno — nisem ga hotela niti trenutek pustiti samega, ker sem se bala, da ga ne bi pri-držali, da ne bi izginil — in bi jaz niti ne izvedela, kam so ga odpravili, kaj so mu naredili. Nisem mu mogla brez solz gledati v mirni obraz, nisem mogla brez groze zreti v mile, jasne oči, ki so me, ko navadno, nežno pogledovale; zakaj, vedno se mi je povračala misel, da mi ga vsak trenutek

lahko iztrgajo in odvedejo na drug svet in da bi potem življenje zame ne imelo več smisla.

Sedaj sva v upravnem poslopu vseučilišča. Velika, mračna hiša, neznosen smrad po strani-šjih, mokrih, umazanih klobočevnatih čevljih, po mahorki (labak slabše vrste), plesnobi in trohnobi, ki je v starih, slabo oskrbovanih poslopjih. Te-mačni hodniki, kjer postopajo dijakji in dijakinje v kožuhih in kučmah z dolgimi naušniki in prika-kujejo dekanov, tajnikov in načelnikov klubov, ki prihajajo vedno prekasno. Dolgo se sprehajava po veliki, kasarni podobni čakalnici in raztreseno pre-birava stenske časnike, ki v njih dijakji nezavisno sramote profesorje in docente...

Iškala sva rektorja, iskala dekana, čakala na rektorja, čakala na dekana. Otmar je hodil molče iz kota v kot in prebral oglase vseh fakultet, vseh klubov, vseh oddelkov in pododdelkov. Po njegovih korakih in po tem, kako je prebiral te stvari, ki ga niso, nikoli niti najmanj zanimale, sem spoznala, kako mučno mu je bilo čakanje. Tudi jaz sem te-kala iz kota v kot in vedno iznova prebiralna sten-ske časopise, ki so bili neznosno sirovo in ne-okusno sestavljeni in so pričali o neverjetnem duševnem uboštvo. Vsak hip me je iznenadilo po-polno pomanjkanje izvirnosti in talenta v teh član-kih in risbah, ki so vse narejene po »socialnem naročilu«. »Kapitalisti lažejo, ker jim koristi,« sen-brala med nekimi »Aforizmi razredno zavednega akademika«. »Belj gardisti tudi lažejo, ker jim ne preostaja drugega; zakaj se naš tovariš dekan neprestano oddaljuje od črte proletarske resnice?«

Šla sem k drugemu časopisu in brala: »To-variši! V katerem jeziku so pisali Lenin, Buharin, Trčki? V ruskem! Zakaj nam je tedaj oni dan profesor P. v svojem predavanju tako bedasto do-kazoval, da se moramo učiti drugih jezikov, jezi-kov, ki jih govori kapitalistična hidra?«

Na ponovno prošnjo naših cenj. strank iz Ljubljane tudi tem potom sporočamo, da prodajamo TIVAR obleke razen glavne zaloge

v Prešernovi ulici 54,
nasproti glavne pošte tudi v novi prodajalni

Sv. Petrac. 26

Upravitelj te prodajalnice je g. Ramovš.

Prosim pazite!

TIVAR obleke morajo biti previde s tem tovarniškim listkom. Prosimo naše cenj. stranke, da nam javijo, če se Vam bode ponudilo ali prodalo manjvredno in tuje blago kot naše originalno TIVAR blago.

Istočasno se zahvaljujemo našim cenj. strankam za poverjeno nam zaupanje in naklonjenost. - Mi se bomo tudi v

nadalje potrudili, da si to zaupanje z našim vestnim delom obvarujemo.

TIVAR
OBLEKE

Prešernova ul. 54 (nasproti glavne pošte)
Sv. Petra cesta 26

Vrst
Tek. broj
Prodajna
cijena
44
Pazite na gornju cijenu!

Naznanjam cenj. občinstvu,
da se mi je poverila pro-
daia dobro poznanih

TIVAR
OBLEK

Podpiran z dobro sortirano zalogo in znano nizkimi cenami, se bodem potrudil tudi s pazljivo postrežbo, da cenjene odjemalce v vsakem oziru čim najbolje zadovoljim

Z odličnim spoštovanjem

M. RAMOVŠ
Ljubljana, Sv. Petra c. 26

Mali oglasi

Prireditve

Kam v nedeljo?

V nedeljo gremo vsi v Št. Vid nad Ljubljano in sicer v gostilno pri »Jagru« na krvavice, pripravljene z »Aromantinom«. Tako dobrih klobas še niste jedli. Pridite in poskusite. (h)

Sremski paprikaš

goveji, telečji, hrenovke, po 2 Din porcijo, dobite v gostilni

Safarič, Maribor,
Splavarska ulica št. 5.

Službodob

Trgovski pomočnik

strokovno izobražen - se sprejme. Potrebna kavcija in plača po dogovoru. Ponudbe do 20. novembra na Nabavljajno za drugo državnih nameščen- cev v Kočevju. (b)

Iščem za prodajo slik

Nj. Vel. kralja Petra II., za katero je izdano do- voljenje dvornega marša- lata in kraljevega nameš- ništva v Beogradu, na- klada od Zaklada Tiskare Narodnih novina v Za- grebu - sposobne potnike za Maribor in okoliš ter Korosko in Medjimurje. A. Zorko, Maribor, Ale- ksandrova cesta 14. (b) Kersnikova 7, Prilika. (l)

Navijaške

(špularce) sprejme tovar- na nogavic Vidmar, Ljub- ljana-Savljie 18. - Samo prav dobro izvežbane naj se javijo v tovarni. (b)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka. Ljub- ljana, Krekov trg 10

Pouk

Gospodične

sprejem na dnevni in večerni pouk v šivanju perila. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12500. (u)

Vsem državnim

in samoupravnim usluž- bencem s pridobljeno pra- vico do penzije podelju- jemo posojila do 15.000 Din - brez porokov - proti mesečnemu odpla- čilu na 5 let. Zahtevajte brezplačne prospekte! - Meščanska delniska hra- nilnica, Daruvar. - Osnov- vana 1903. god. (l)

Prodamo

Vsem

brezobvezen ogled novih in rabljenih predmetov.

Usnjeni suknjiči

pumparce - najboljši nakup A Presker. Sv. Petra cesta 14.

Plošče - gramofone
Izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo
»ELEKTROTON«
LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica 5

Kljub toliki reklami

v časopisih se še zmeraj zastrupljate z raznimi falzificiranimi grenčicami, a dobite povsod domačo, garantirano naravno Jordan grenčico. - Lastnik Rupp, Beograd, Čika Ljubina 18-L.

Posvetva

Novo, hišo

dvostanovanjsko, pri že- lezniški postaji na Črnu- čah. - prodam za 50.000 Din. - Jerko, Črnuče pri Ljubljani. (p)

Ca. 20.000 m²

zemljišča na lepem pro- storu blizu gorenj. kolo- dvora, vodovod in elek- trika v bližini - prodam po zelo ugodni ceni. V poštev pridejo tudi knji- žice Mestne hranilnice ljubljanske. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12333. (p)

Pozor!

Več gozdnih parcel in travnik - naprodaj na prostovoljni dražbi dne 11. nov. t. l. ob pol 2 - v gostilni Karol Jeršin, Rudnik Informacije: Rud- nik št. 2. (p)

Stanovanja

IŠČEJO:

Sobo

v bližini sodnije, po mož- nosti s popolno oskrbo - iščem za takoj. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Ta- koj« št. 12786. (c)

Kupimo

Smrekovih storžev

kupim 100 vagonov. Pla- čam 135 Din za 100 kg. na vsaki postaji v Drav- banovini. Ponudite takoj upravi »Slov.« pod »Če- šarki« št. 12814. (k)

STARSEMI

Za rodbinske člane, ki so blede barve obraza, slabih živcev in brez teka, »Energin« za lača- nie krvi živcev in teka Odraslim 3 likerske kozarčke na dan Otrokom 3 male žličke na dan

»Energin« se dobi v vseh lekarnah v polilitrskih steklenicah. Steklenica 35 Din. Reg. S. br. 4787/32

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim oče- som je mast CLAVEN - Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrnjak lekarnar, Sisak

Varujte se otvori-

Žago na vodni pogon

kupim. Ponudbe s ceno upravi »Slov.« pod »In- dus« št. 12785. (k)

Glasba

2 partiji

bleh instrumentov

prva za 12, druga za 20 ljudi - naprodaj. Hvaletič, kapeln. križ. glazbe, Opa- tovina 33, Zagreb. (g)

Niša mama, stara mama, tašča, gospa

Marija Likar

je umrla danes po težki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 81. letu starosti. Pogreb bo v nedeljo ob 16 iz hiše žalosti Gosposvetska cesta 13. Maša zadušnica bo v cerkvi Mar. Oznanjenja v ponedeljek ob 17.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1934.

Rudolf, višji kontrolor drž. žel., sin; Jela roj. Jakše, učiteljica, snaha; Boris, vnuk.

Zalostnega srca naznanjamo, da je naš ljubljani mož, brat, stric, gospod

dr. Rudolf Schmidt

starešina sreskega sodišča v Radečah

umrl.

Pogreb bo dne 11. t. m. ob 11 dopoldne v Radečah in ob 4 popoldne v Kamniku.

Ivanka Schmidt,
žena,
in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Za vse dokaze sočustvovanja, prijateljstva in ljubezni ob smrti našega dobrega soproga, očeta, tasta i. t. d., gospoda

Ivana V. Ruparja

izrekamo tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo.

ZALUJOČI OSTALI

Naznanjamo žalostno vest, da je naša dobra mama in stara mama, gospa

Marija Kunej

zasebnica

v petek, dne 9. t. m., po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ne- deljo, dne 11. t. m. ob 4 popoldne iz mrtvašnice Vidovdanska cesta 9 na po- kopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1934.

ZALUJOČI OSTALI